

ภาคผนวก

ด่านสิงขร

ประวัติด่านสิงขร

ข้อมูลแผนชุมชน

ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บ้านด่านสิงขร หมู่ที่ 6 ต.คลองวาฬ อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์ จ.ประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

บ้านด่านสิงขร หมู่ที่ 6 ต.คลองวาฬ เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บริเวณสันเขาตะนาวศรีตอนใต้ ในเขตตำบลคลองวาฬ อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์ จ.ประจวบคีรีขันธ์ “ด่านสิงขร” หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ช่องสันพราน” หรือ “ช่องสันพร้าว” เป็นชื่อของหมู่บ้านหนึ่งในเขตพื้นที่ อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์ จ.ประจวบคีรีขันธ์ มีอาณาเขตด้านทิศตะวันตกติดกับเทือกเขาตะนาวศรีตอนใต้ ติดกับเมืองมะริดของประเทศพม่า ปัจจุบันมีจุดตรวจด่านสิงขรเมื่อผ่านจุดตรวจเข้าประมาณ 6 กม.จะถึงหินกองซึ่งไปเป็นจุดปักปันดินแดนระหว่าง ไทยกับพม่า โดยใช้กองหินเป็นเครื่องหมาย

สืบเล่าต่อมาว่าสมัยโบราณผู้เดินทางผ่านเส้นทางนี้ มีธรรมเนียมนำก้อนหินมาวางไว้คนละก้อนแทนเครื่องบูชาเทวดาอารักษ์เพื่อคุ้มครองให้การเดินทางปลอดภัย ต่อมาเมื่อผู้สร้างศาลขึ้นมาบริเวณนี้เรียกว่า “ศาลเจ้าพ่อหินกอง” เป็นศาลไม้เก่า เดิมมีสองหลังหันหลังชนกันคือหันหน้าไปทางพม่ากับไทยต่อมาเมื่อผู้สร้างศาลในเขตไทยอีกหลังหนึ่ง

ประวัติความเป็นมาศาลเจ้าพ่อหินกอง

ปัจจุบันมีจุดตรวจด่านสิงขร เมื่อผ่านจุดตรวจเข้าไปประมาณ 6 กิโลเมตร จะถึงหินกอง ซึ่งเป็นจุดปักปันดินแดนระหว่างไทยกับพม่า โดยใช้กองหินเป็นเครื่องหมาย เล่าสืบต่อมาว่าสมัยโบราณผู้เดินทางผ่านเส้นทางนี้ มีธรรมเนียมนำก้อนหินมาวางไว้คนละก้อน แทนเครื่องบูชาเทวดาอารักษ์ เพื่อคุ้มครองให้การเดินทางปลอดภัย ต่อมาได้มีผู้สร้างศาลขึ้นที่บริเวณนี้เรียกว่า “ศาลเจ้าพ่อหินกอง” เป็นศาลไม้เก่า เดิมมีสองหลังหันหลังชนกัน คือหันไปทางพม่ากับไทย ต่อมาได้มีผู้สร้างศาลในเขตไทยอีกหลังหนึ่ง

กล่าวกันว่าเดิมที่ตั้งด่านสิงขรอยู่ลึกเข้าไปในพรมแดนพม่าอีกมากยังปรากฏชื่อของหมู่บ้านด่านสิงขร ซึ่งตั้งอยู่ในเขตประเทศพม่า เหตุที่กำหนดให้บริเวณด่านสิงขร เข้ามาอยู่ในเขต

ประเทศไทยจนกลายเป็นจุด เขตแดนในปัจจุบัน เนื่องมาจากการทำสนธิสัญญากำหนดเขตแดนระหว่างไทยกับมณฑลตะนาวศรี ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2410

ด้านสิงขรในอดีต

ตามประวัติกล่าวว่า ดินแดนที่เป็นที่ตั้งของจังหวัดในปัจจุบันตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์เคยเป็นทางผ่านในการเดินทัพทั้งทัพไทยและทัพพม่า รวมทั้งเป็นเมืองหน้าด่านในสมัยกรุงศรีอยุธยา สำหรับป้องกันการบุกรุกของพม่าที่เดินทัพเข้ามาทางด้านสิงขร

ด้านสิงขรมีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า “ช่องสันพราน” หรือ “ช่องสันพร้าว” มีลักษณะเป็นช่องทางลัดมาแต่สมัยโบราณ และเป็นช่องทางเดินทัพของไทยและพม่าหลายครั้ง ด้านสิงขร ในอดีตใช้เป็นเส้นทางคมนาคมติดต่อค้าขายและการสงครามระหว่างไทยกับพม่า เป็นเส้นทางลัดระหว่างอ่าวไทยกับมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งระบุในจดหมายของมองซิเออร์เซเบร์ต์ ราชทูตฝรั่งเศส ที่เดินทางเข้ามาเจริญพระราชไมตรี ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ว่า “...ใน พ.ศ. 2230 มองซิเออร์เซเบร์ต์ ล่องเรือจากลพบุรี ผ่านกรุงศรีอยุธยา บางกอก ท่าจีน แม่กลองเข้ามาตามแม่น้ำเพชรบุรี เมื่อถึงเมืองเพชรบุรีแล้วเดินทางบกไปทางชะอำ เมืองปราณบุรีจนถึงเมืองแกลง แล้วล่องเรือต่อไปตะนาวศรีและเมืองมะริดในที่สุด โดยใช้เวลารวม 6 วัน”

เส้นทางข้ามคาบสมุทรช่องสิงขร

เส้นทางข้ามคาบสมุทรช่องสิงขร เชื่อมระหว่างเมืองมะริด ริมทะเลอันดามันกับอ่าวไทย ทะเลจีน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านสิงขรเป็นเส้นทางคมนาคมข้ามผ่านแผ่นดินคาบสมุทรจากชายฝั่งทะเล ด้านหนึ่งไปยังชายฝั่งทะเลอีกด้านหนึ่งเรียกว่า “เส้นทางข้ามคาบสมุทร” เป็นที่นิยมของนักเดินทางค้าขายทางทะเลไม่ต้องเสียเวลาเดินทางอ้อมไปยังอีกฝั่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีอุปสรรคในการเดินทางที่มีผลจากสภาพอากาศหรือโจรสลัด ชายฝั่งทะเลทั้งสองด้านมีท่าเรือสะดวกในการจอดพักของเรือเดินสมุทร มีความสะดวกในการขนถ่ายสินค้าไปตามเส้นทางข้ามคาบสมุทร ซึ่งอาจเป็นทางบกหรือทางน้ำร่วมกัน รวมถึงความปลอดภัย และบริการที่ดึงดูดให้นักเดินเรือค้าขายทางทะเลจากภูมิภาคต่างๆ เส้นทางข้ามคาบสมุทรมีความสำคัญทั้งในด้านการค้าและด้านยุทธศาสตร์ จึงเป็นที่เฝ้ามองของนานาชาติมาโดยตลอด

เส้นทางข้ามคาบสมุทรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีหลายแนว ที่สำคัญแห่งหนึ่งคือ “เส้นทางข้ามคาบสมุทรช่องสิงขร” เป็นเส้นทางระหว่างทะเลอ่าวไทยที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านช่องสิงขรและเมืองตะนาวศรีไปยังเมืองท่ามะริดบนฝั่งทะเลอันดามัน ที่ปากแม่น้ำตะนาวศรีเป็นเส้นทางคมนาคมที่มีความสำคัญในทางการค้าระหว่างประเทศตะวันตกและประเทศตะวันออก โดยเฉพาะจีน และอินเดียมายาวนานนับพันปีโดยมีเมืองตะนาวศรีซึ่งตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำตะนาวศรีเป็นเมืองหลักบนเส้นทางข้ามคาบสมุทรห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 70 กิโลเมตร เรือเดินทะเลสามารถเดินทางเข้าออกตามแม่น้ำตะนาวศรี และจอดเทียบท่าได้ที่หน้าเมือง

เมืองตะนาวศรีมีความสำคัญเป็นเมืองท่าค้าขาย มีกำแพงเมือง – คูเมืองป้องกัน และกำลังทหารคุ้มครองเส้นทางข้ามคาบสมุทรและเป็นเมืองท่าค้าขายที่สำคัญติดต่อกับประเทศในยุโรปได้สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่พระนครศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

จนถึง พ.ศ. 2302 พระเจ้าอลองพญาภษัตริย์พม่าได้ยกทัพลงมาทางใต้เข้ายึดเมืองทวาย เมืองมะริด และเมืองตะนาวศรี และได้ใช้เส้นทางข้ามคาบสมุทรเดินทัพผ่านช่องสิงขรมายังฝั่งทะเลอ่าวไทยที่บริเวณอ่าวหัวข้าว (ห่างจากอ่าวประจวบคีรีขันธ์ไปทางเหนือประมาณ 10 กิโลเมตร) ซึ่งเป็นทางเดินระหว่างภูเขากับทะเล แต่ได้ถูกทหารกองกำลังอาหมาด โดยการนำของขุนรองปลัดชู (ชาวสิงห์บุรี) จำนวน 400 คน เข้าซุ่มโจมตีสร้างความเสียหายแก่กองทัพพม่าหลายครั้งหลายครา แต่ด้วยกำลังที่น้อยกว่าได้ถูกกองทัพพม่าโอบล้อมต้อนตกทะเล และถูกฆ่าตายจนหมดสิ้น นับเป็นวีรกรรมไทยรบพม่าที่สำคัญครั้งหนึ่งเพื่อรักษาแผ่นดินคาบสมุทรแห่งนี้ให้คงไว้เป็นของไทย

หนังสือจากห้วงอวกาศอธิบายว่า ในครั้งนั้นเป็นช่วงเวลาที่ความเจริญของไทยเริ่มถดถอย จนกระทั่งกรุงศรีอยุธยาถูกพม่าทำลายใน พ.ศ. 2310 แต่ต่อมาได้สร้างความเข้มแข็งใหม่จนสามารถขับไล่พม่าออกไปจากผืนแผ่นดินไทย ในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศในยุโรปได้เข้ายึดดินแดนต่างๆ ในบริเวณคาบสมุทรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยอังกฤษเข้าครอบครองมาเลเซียและพม่า ส่วนฝรั่งเศสเข้าครอบครองลาว เขมรและเวียดนาม คงเหลือประเทศไทยที่ยังสามารถรักษาความเป็นอิสรภาพไว้ได้ การสูญเสียอำนาจทางการเมืองของคนในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในดินแดนคาบสมุทรแห่งนี้ ส่งผลให้เส้นทางข้ามคาบสมุทรต้องปิดตัวลงแต่ครั้งนั้น

จนถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อญี่ปุ่นยกคนขึ้นบกเข้ายึดเมืองประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2485 และเกิด “วีรกรรมอ่าวมะนาว” อันเป็นเหตุการณ์ที่คนไทยลุกขึ้นต่อสู้เพื่อรักษาผืนแผ่นดินไทยแห่งนี้ หลังจากนั้นญี่ปุ่นได้สร้างถนนยุทธศาสตร์ข้ามคาบสมุทรช่องสิงขรจากฝั่งอ่าวไทยที่เมืองประจวบคีรีขันธ์ไปยังฝั่งทะเลอันดามันที่เมืองมะริด ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เส้นทางข้ามคาบสมุทรนี้ก็ปิดตัวลงอีกตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

อาจารย์ทิวา ศุภจรรยา ผู้เชี่ยวชาญชุมชนเมืองโบราณในประเทศไทย (อดีตอาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ได้กล่าวแนะนำว่า ...ไม่ควรเขียนป้ายว่าด่านสิงขรเป็นพื้นที่แคบสุดในสยาม เพราะไม่ถูกต้องตามความจริงแต่ควรให้ความสำคัญด่านสิงขรในแง่ประวัติศาสตร์เส้นทางข้ามคาบสมุทรของสุวรรณภูมิ ที่มีความสำคัญสืบเนื่องตั้งแต่ยุคสุวรรณภูมิราว 2,000 ปีมาแล้ว

ถึงยุคกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และต้นกรุงรัตนโกสินทร์ จะส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวมีภูมิสังคมวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนและยาวนานถึงลูกหลานไม่มีสิ้นสุด

ด้านการสงคราม

ในส่วนของการสงคราม “ด้านสิงขร” เป็นช่องทางการเดินทัพในการสงครามระหว่างไทยกับพม่าหลายสิบครั้ง อาทิ

พ.ศ. 2302 ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ พระเจ้าอลองพญาภษัตริย์พม่ายกกองทัพมาตีเมืองทวาย และเมืองมะริด ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของกรุงศรีอยุธยา พระองค์จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้ยกกำลังไปต้านข้าศึกสองกองทัพคือ กองทัพของพระยายมราชยกไปทางด้านสิงขรไปป้องกันเมืองมะริด ส่วนกองทัพของพระยารัตนาธิเบศรตั้งทัพอยู่ที่เมืองกุยบุรี ในครั้งนี้กองทหารอาทมาตจากเมืองวิเศษชัยชาญจำนวน 400 นาย โดยการนำของขุนรองปลัดชู ได้ออกมาคอยตั้งรับข้าศึกอยู่บริเวณตำบลอ่าวหว้าขาว ปากทางด้านสิงขร กองทหารอาทมาตได้เข้าขับไล่พม่า แต่ฝ่ายพมามีกำลังมากกว่า กองทัพของพระยารัตนาธิเบศรมาช่วยไม่ทัน เมื่อทราบว่ากองทหารอาทมาตพ่ายแพ้แล้ว จึงได้ถอยกองทัพไปตั้งมั่นอยู่ที่เมืองเพชรบุรี

ในปีพ.ศ.2307 กองทัพพม่าที่ติดตามหุยตองจาเจ้าเมืองทวายของไทยเข้ามาได้ถือโอกาสตีหัวเมืองต่างๆ ในปักษ์ใต้หลายเมือง รวมทั้งเมืองกำเนตพคุณ เมืองคลองวาฬ เมืองกุยและเมืองเพชรบุรีก็ถูกกองทัพพระยาพิพัฒน์โกษากับพระยาตากสินสกัดไว้จึงถอยออกกลับไ้ทางด้านสิงขร

พ.ศ.2310 เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าแล้ว เมืองต่าง ๆ ในบริเวณนี้คงจะกลายเป็นเมืองร้างไปชั่วระยะหนึ่ง เนื่องจากผู้คนพากันหลบหนีกองทัพพม่าที่เข้ามาปล้นสะดม โดยผ่านเข้ามาตามช่องทางที่มีอยู่หลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องด้านสิงขร

เมื่อปี พ.ศ. 2336 กองทัพของสมเด็จพระราชวังบรมมหาสุรสิงหนาท ได้เดินทัพผ่านด้านสิงขร ไปตั้งทัพต่อเรือที่ริมฝั่งทะเลเมืองมะริด เพื่อไปตีเมืองเกาะตะมา และเมืองย่างกุ้ง ตามพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (แต่การรบไม่สำเร็จ)

ในปี 2484 “ด้านสิงขร” เป็นช่องทางลำเลียงทหารและอาวุธยุทธสัณหาระของกองทัพญี่ปุ่นที่ยกพลขึ้นบก ณ อ่าวไทย บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484 ไปยังมหาสมุทรอินเดีย เพื่อเข้ายึดครองพม่าตามแผนการรบในขณะนั้น เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา กองทัพญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นบกที่บริเวณอ่าวประจวบฯ และอ่าวมะนาว เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484 เข้ายึดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นเส้นทางลำเลียงอาวุธยุทโธปกรณ์ไปยังประเทศพม่าทางด้านสิงขร บรรดาทหารตำรวจข้าราชการพลเรือนประชาชน และยุวชนทหารชาวประจวบคีรีขันธ์ ได้เข้าขัดขวางอย่างเต็มกำลัง การต่อสู้เริ่มขึ้นที่บริเวณกองบินน้อยที่ 5 (ปัจจุบันเป็นกองบินที่ 53) เข้าไปถึงในตัวเมืองประจวบฯ ทำให้ทหารญี่ปุ่นเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ต่อมารัฐบาลไทยได้มีคำสั่งให้ยุติการต่อสู้โดยได้ตกลงยินยอมให้กองทัพญี่ปุ่นเดินทางผ่านช่องสิงขรออกสู่ประเทศสภาพพม่า

วีรกรรมกองทหารอาทมาต

ช่องทางด้านสิงขร หรือช่องสันพร้าว เป็นด่านสำคัญด้านหนึ่งในจำนวนสามด้านที่อริราชศัตรูใช้เป็นทางเดินทัพเข้ามาตีเมืองไทย ด้านสิงขรเป็นช่องทางแคบและกันดาร กองทหารขนาดใหญ่ผ่านลำบากเข้าศึกจึงไม่ค่อยเดินทัพผ่านด้านสิงขรเข้ามา จนตอนปลายสมัยอยุธยา พระเจ้าอลองพญา กษัตริย์พม่าได้ยกทัพมาทางนี้ ทำให้กองทัพไทยได้สร้างวีรกรรมไว้ในบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เรื่องหนึ่งนั่นคือ วีรกรรมกองอาทมาต ดังจะขอยกข้อเขียนของพลโทดำเนียร เลขะกุล ซึ่งเคยเล่ามาแล้วในอนุสาร อ.ส.ท. มาเล่าสู่กันฟังเพื่อสดุดีวีรไทยอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

ในปีพ.ศ.2302 เมื่อทางกรุงศรีอยุธยาทราบข่าว พระเจ้าอลองพญาส่งกองทัพเข้ามาตีเมืองมะริดและเมืองทวาย ซึ่งขณะนั้นยังเป็นของไทยอยู่ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศจึงทรงส่งกองทัพออกไปขัดขวาง 2 ทัพ

กองทัพที่ 1 พระยายมราชเป็นแม่ทัพ ยกผ่านด้านสิงขรออกไปป้องกันเมืองมะริด ได้ตั้งทัพอยู่ที่ตำบลแก่งตุ่มปลายแม่น้ำตะนาวศรี

กองทัพที่ 2 พระยารัตนาธิเบศร์เป็นแม่ทัพตั้งอยู่ที่เมืองกุย ในกองทัพนี้มีกองอาทมาต ซึ่งเป็นหน่วยสงครามพิเศษกำลัง 400 จากเมืองวิเศษไชยชาญ และอยู่ในบังคับบัญชาของขุนรองปลัดชูสมทบด้วย

กองทัพที่ 1 ถูกกองทัพพม่าตีแตกถอยร่นลงมาตามช่องด้านสิงขรมีกำลังข้าศึกติดตามมาอย่างกระชั้นชิดแต่พอผ่านช่องเขาลงมาสู่พื้นราบตำบลอ่าวหัวขาว ก็ปะทะเข้ากับกองอาทมาตของขุนรองปลัดชูที่เตรียมรับมืออยู่แล้ว ขณะนั้นเป็นเวลาเช้าตรู่ ทหารกองอาทมาตโหมเข้าตีหน่วยทหารพม่าอย่างดุเดือดไม่ยอมให้มีโอกาสตั้งตัว ในตอนแรกจึงได้เปรียบสามารถทำลายกำลังข้าศึกลงได้มากอย่างที่หน่วยอื่นมีอาจทำได้ แต่เมื่อต้องต่อสู้ติดต่อกันมาหลายชั่วโมงโดยไม่มีกำลังอื่นใดมาช่วย ตรงกันข้ามกับ ฝ่ายข้าศึกที่มีกำลังใหม่ ๆ หนุนเนื่องเข้ามาเรื่อยๆ และมีจำนวนมากกว่าหลายเท่า กำลังทหารในกองอาทมาตจึงได้ร่อยหรอลงไปทุกที พอถึงเที่ยงวันก็สิ้นแรง แม้ขุนรองปลัดชูจะเป็นผู้คงกระพัน คมอาวุธไม่บาดเจ็บหนังกี่หมัดเรี่ยวแรง ล้มลงเอง และถูกข้าศึกจับตัวไว้ได้ ทหารอาทมาตที่เหลืออยู่บ้าง และตกอยู่ในสภาพอย่างเดียวกันนั้นถูกข้าศึกไล่ต้อนให้ถอยลงไปในทะเลจนกระทั้งจมน้ำตายด้วยกันทั้งหมด ส่วนตัวขุนรองปลัดชูจะประสบชะตากรรมอย่างไรบ้าง ก็ไม่มีผู้ใดบันทึกไว้เราขอสักการะมวลวิญญาณทหารอาทมาตทั้ง 401 ท่านนี้อย่างสูง เพราะเขาได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้เกิดมาเป็นคนไทยแล้วอย่างสมบูรณ์ เยี่ยงพระเจ้าลิโอนิดาส กษัตริย์สเปนรบกับทหาร 300 คน ยอมสละชีวิตทั้งหมดเพื่อยับยั้งกองทัพเปอร์เซียในช่องแคบเทอไรโมพีแล เมื่อ พ.ศ.63 อันปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์โลกนั้นทีเดียว...”

ในปี พ.ศ.2307 กองทัพพม่าที่ติดตามหุยตองจาเจ้าเมืองทวายของไทยเข้ามาได้ถือโอกาสตีหัวเมืองต่างๆ ในปักษ์ใต้หลายเมือง รวมทั้งเมืองกำเนदनพคุณ เมืองคลองวาฬ เมืองกุยและ

เมืองเพชรบุรี ก็ถูกกองทัพพระยาพิพัฒน์โกษากับพระยาตากสินสกัดไว้จึงถอยออกกลับไปทางด่านสิงขร

ปี พ.ศ.2317 ในรัชกาลที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี มีใบบอกจากเมืองคลองวาฬว่า มีกองทหารพม่ากำลัง 500 ยกผ่านเข้ามาทางด่านสิงขรแล้วปล้นบ้านทับสะแกแขวงเมืองกำเนิดนพคุณเกรงว่าจะขึ้นมาเมืองคลองวาฬขอให้ส่งกองทัพออกไปขับไล่เพราะกำลังพื้นเมืองเท่าที่มีป้องกันไม่ไหว มีรับสั่งให้ตอบออกไปว่า ในกรุงกำลังมีศึกติดพันอยู่ที่ราชบุรี ให้ผู้รั้งกรมการเมืองคลองวาฬคิดอ่านรักษาเมืองไปตามลำพังก่อน ต่อมาอีกสัก 10 วัน เมืองคลองวาฬและเมืองกุยได้รายงานเข้ามาอีกว่า ทหารพม่าส่วนนั้นตีบ้านทับสะแกได้แล้วเลยลงไปตีเมืองกำเนิดนพคุณ ผู้รั้งกรมการเมืองระดมกำลังประชาชนออกต่อสู้ถึงกับล้อมไว้ได้แต่กำลังไม่พอ ข้าศึกจึงตีหักออกมาได้ และเผาเมืองกำเนิดนพคุณวอดวายไป ต่อจากนั้นได้เลยไปทางเมืองปะทิว แล้วชาวคราวก็เสียบหายไปเพราะมิได้ติดตามดู จึงมีรับสั่งเข้ามาจากเมืองราชบุรีที่เสด็จออกไปทรงบัญชาการทัพอยู่ว่าให้ในกรุงมีตราสั่งไปยังเมืองกุย และเมืองคลองวาฬ ให้ทำลายแหล่งน้ำกินน้ำใช้ตามระยะทางที่จะขึ้นมายังเมืองเพชรบุรีเสียทุกแห่ง แห่งใดทำลายไม่ได้ก็ให้เอาสิ่งมีพิษหรือของโสโครกใส่ อย่าให้ข้าศึกอาศัยได้ แสดงว่าตามแนวทางนั้นมีแหล่งน้ำจัดไม่มากนัก

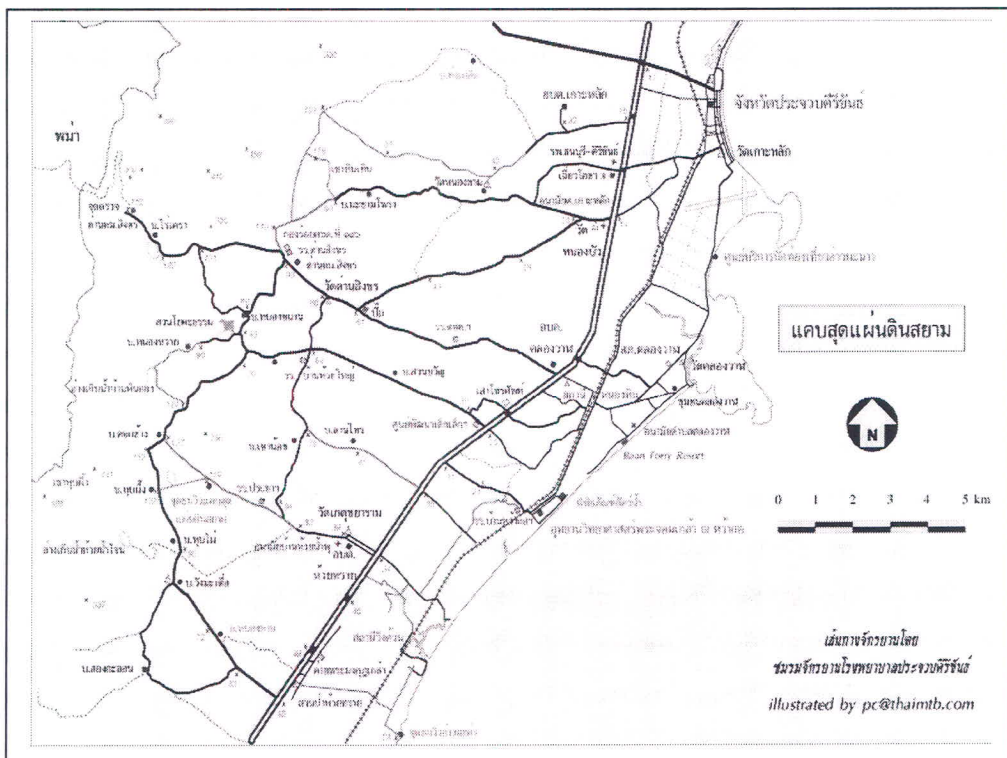
นับจากนั้นมาก็ไม่มีกองทัพใดใช้ช่องทางด่านสิงขรเดินทัพอีกเลยเป็นเวลากว่า 150 ปี จนกระทั่งกองทหารกองหนึ่งใช้เส้นทางนี้เดินทัพผ่านประเทศไทยไปยังพม่า หากแต่ว่ากองทหารนั้นมีโชทัพไทย

ในปัจจุบัน

ด่านสิงขร ได้กลายเป็นจุดผ่อนปรนทางการค้า ระหว่างชายแดนไทยและพม่า จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองของคนไทยและคนพม่า สินค้าที่มีจำหน่ายได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ไม้แกะสลักซึ่งเป็นงานฝีมือเหมาะสำหรับเป็นของใช้และตกแต่งบ้าน ต้นไม้ต่างๆ รวมถึงเครื่องประดับที่ทำจากหินและพลอยหลากชนิด

นอกจากนั้น ในช่วงเช้าของวันเสาร์ จะมีการเปิดด่านให้ มีการค้าขายระหว่างเพื่อนบ้านของเรา โดยจะมีสินค้าพื้นบ้านต่างๆ เข้ามาค้าขาย ให้เลือกซื้อ หรือเดินดูวิถีชีวิต และวัฒนธรรมการต่างๆ เช่น ภาษา และการแต่งกาย

ป้ายบอกว่า **แคบสุดในสยาม** แต่จากการหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และการเทียบดูจากแผนที่จากดาวเทียม รู้สึกว่าตรงบริเวณนี้จะไม่ใช่ว่าแคบที่สุดของประเทศแต่ส่วนที่แคบที่สุดจะอยู่ที่ตำบลห้วยทรายซึ่งวัดระยะได้ 10.96 กิโลเมตร วัดตามแนวจากสันปันน้ำของทิวเขาตะนาวศรี จนถึงฝั่งทะเล ตามแนวที่ตัดผ่านหลักกิโลเมตร 340.4 บนถนนเพชรเกษม ซึ่งบริเวณนั้นก็จะมีป้ายบอกเช่นกันว่าแคบที่สุดของประเทศ

แต่ถึงแม้ว่าด่านสิ่งขจรจะไม่ใช่จุดที่แคบสุดของประเทศ แต่ว่าในฐานะของเส้นทางข้ามคาน้ำสุทธรณีมีความสำคัญยิ่งกว่า วิศวกรรมของกองอาทมาต โดยการนำของขุนรองปลัดชู 400 คนกับการต่อสู้กับกองทัพ 8,000 คน อีกทั้งวิศวกรรมอวามะนาว เกิดขึ้นเพราะความสำคัญของเส้นทางข้ามคาน้ำสุทธรณีเอง ซึ่ง ทำให้เห็นถึงความเสียสละ และความรักในประเทศชาติ ของคนในสมัยก่อน ที่น่าจะเป็นอุทาหรณ์ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา

จากด้านสิงขรจนถึงชายฝั่งทะเลประจวบฯ มีความกว้างเพียง 12 กม. นับเป็นช่วงที่แคบที่สุด ด้านสิงขรตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งเป็นพรมแดนธรรมชาติกั้นระหว่างไทยกับพม่า เป็นช่วงสันเขาต่ำไม่สูงชันมาก จนเป็นช่องทางผ่านเข้า-ออกของคนทั้งสองประเทศมาแต่โบราณ ปัจจุบันเป็นจุดผ่อนปรนชายแดน มีตลาดการค้าชายแดน มีสินค้าเครื่องประดับที่ทำจากหินสี หยก และพลอย ที่น่าสนใจ นอกจากนี้ภูมิประเทศบริเวณด้านซึ่งเป็นเทือกเขา มีโขดหินขนาดใหญ่มหึมา สวยงามหลายจุด

การเดินทาง

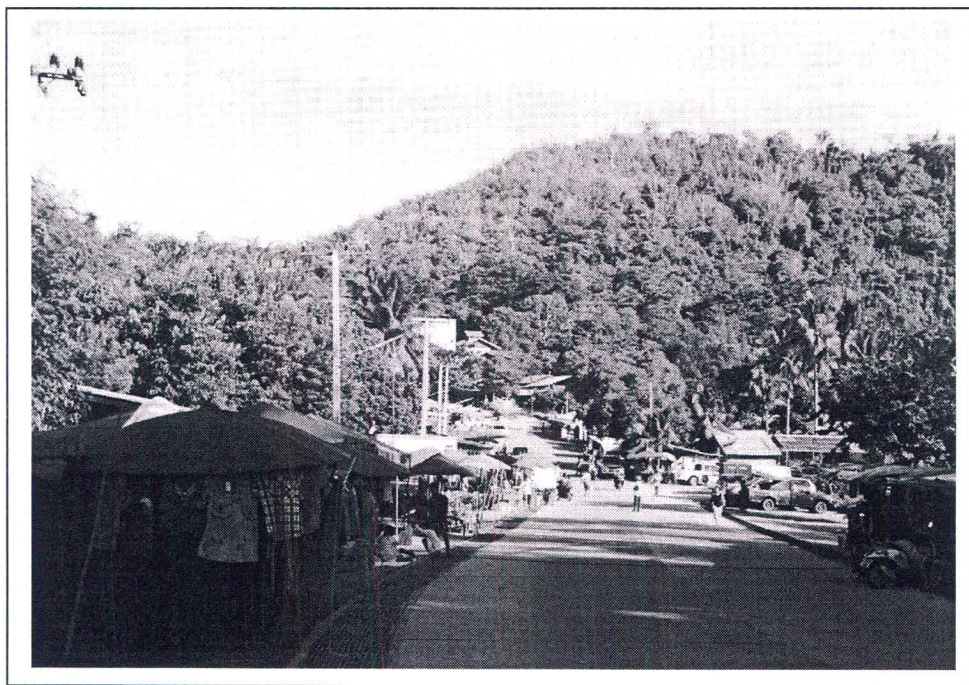
รถยนต์ส่วนตัว จาก อ.เมือง ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ไปทาง อ.ทับสะแกประมาณ 6 กม. ผ่านหลัก กม. 340 ไปเล็กน้อย พบทางแยกขวาและป้ายบอกทางไปด้านสิงขร ให้เลี้ยวเข้าไปอีก ประมาณ 13 กม. ถึงบริเวณด้านสิงขรและตลาดชายแดนไทย-พม่า

ก่อนที่ทุกท่านจะเดินทางไปถึงด้านท่านจะพบกับวัดด้านสิงขรอยู่ด้านซ้ายมือ ซึ่งท่านน่าจะเข้าไปกราบพระโนโบสถ์และเดินชมวัดเพราะบรรยากาศในวัดร่มรื่น

ภาพทางเข้าด่านสิงขร

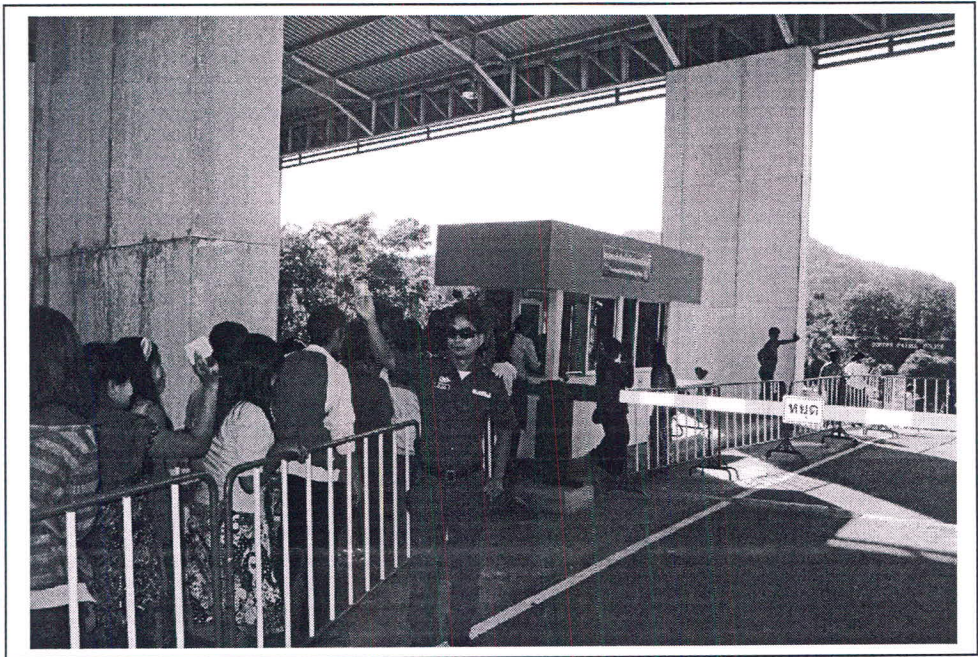
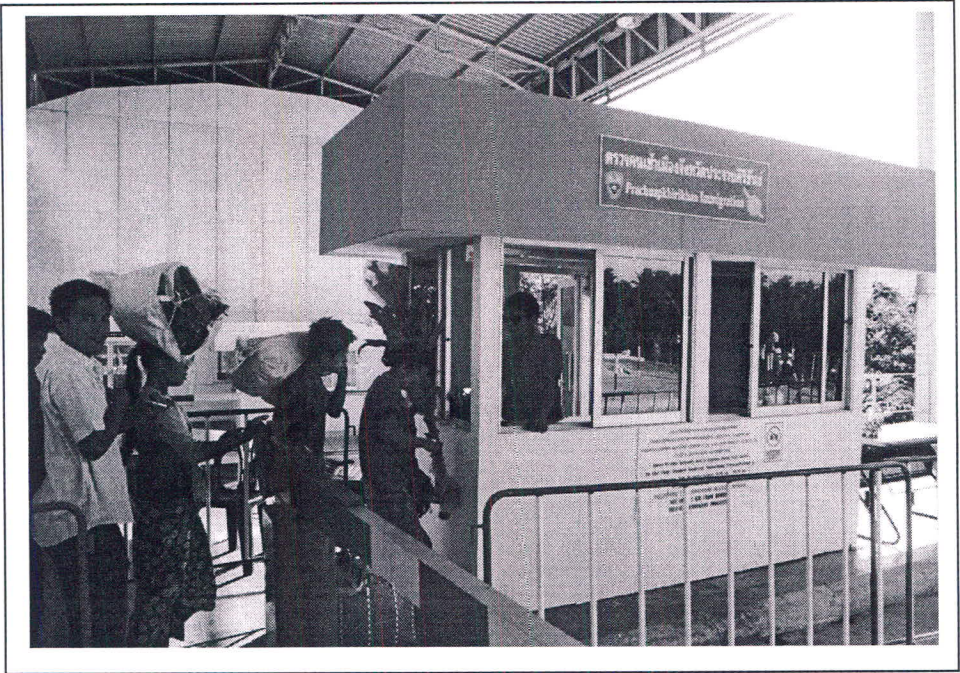
ตลาดชายแดนด่านสิงขร ติดกับหมู่บ้านมุดอง เมือง มะริด ภาคใต้ของพม่า ตลาดชายแดนอยู่ในฝั่งไทย มีสินค้าน่าสนใจเป็นอัญมณีพวกหยก พลอยที่เจียระไนแล้ว จากทางตอนเหนือของพม่า และอัญมณีบางส่วนที่เข้าตัวเรือนจากเมืองย่างกุ้งหรือจากอินเดียและ

เนปาลผ่านมาทางพม่า ราคาไม่แพง ข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนประเภทงานหัตถกรรม วันเสาร์ช่วงเวลาประมาณ 8 โมงเช้าจะมีพ่อค้าแม่ค้าชาวพม่าเดินทางผ่านด่านเข้ามาเพื่อนำสินค้ามาจำหน่าย

บริเวณด่านฝั๋งไทย

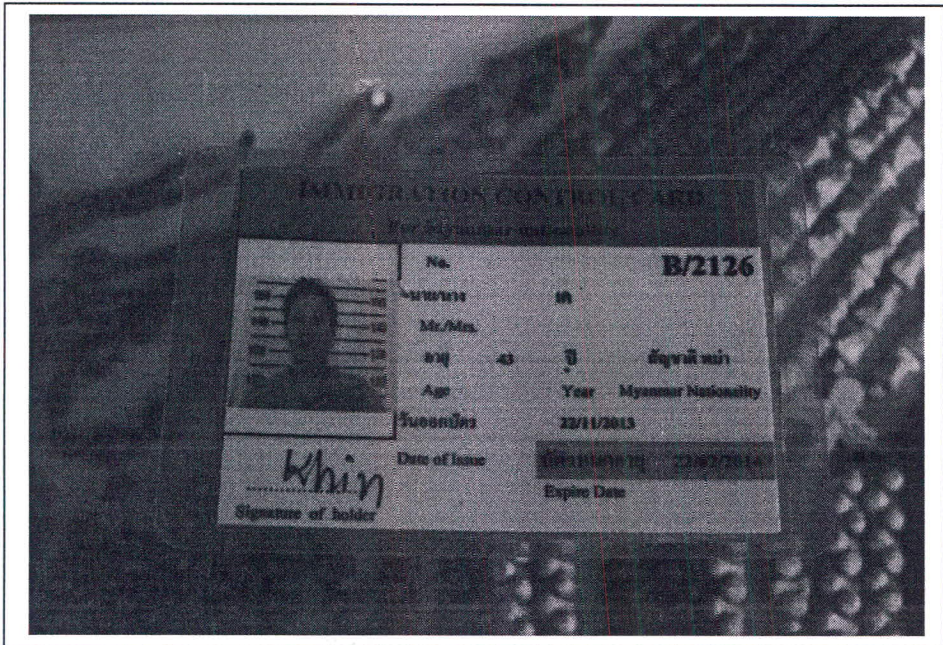

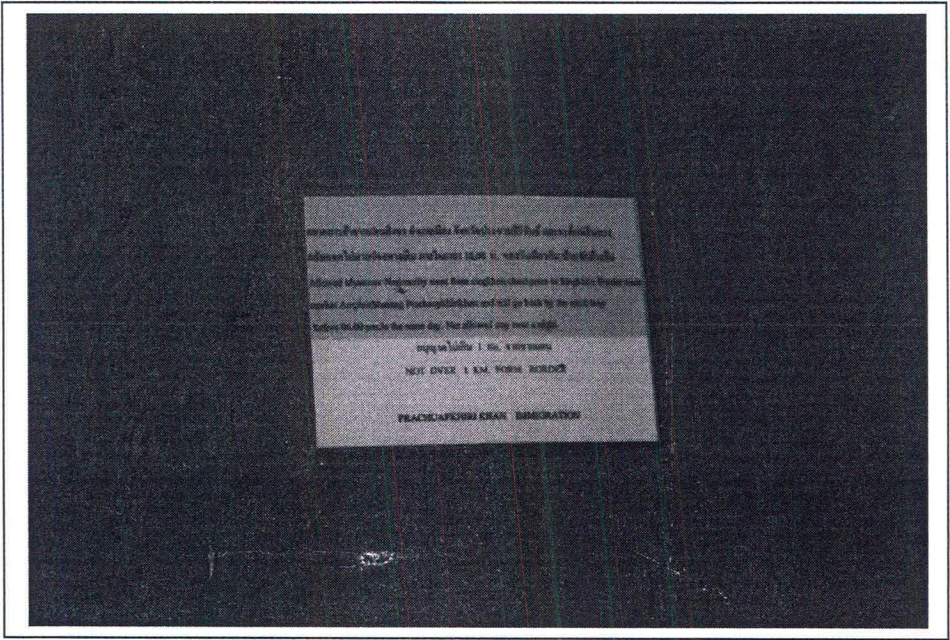

ด่านฝั่งไทยจะตรวจสอบการเข้า-ออกอย่างเข้มงวด

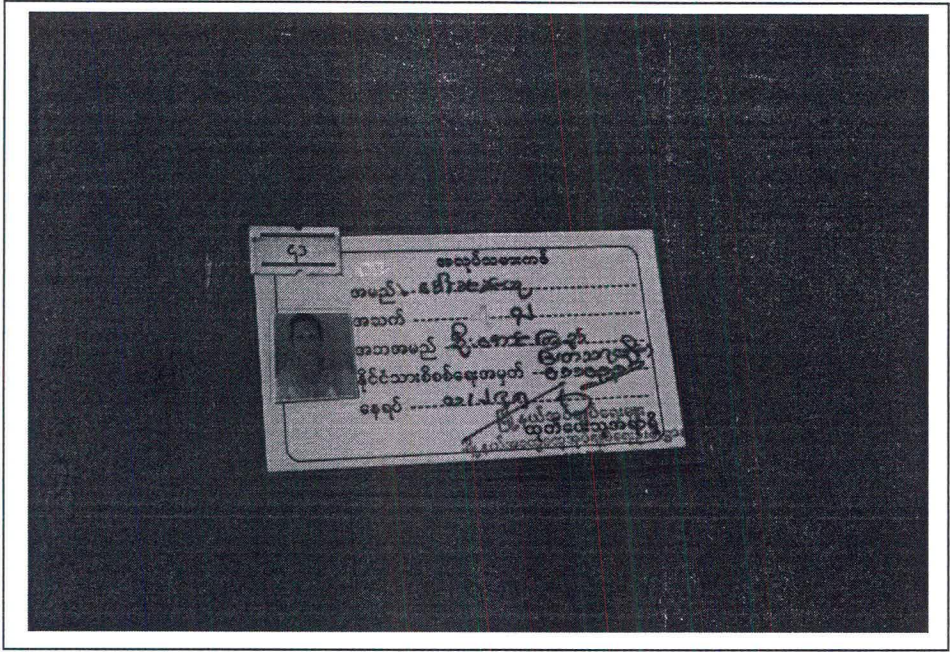
ตัวอย่างบัตรผ่านแดน

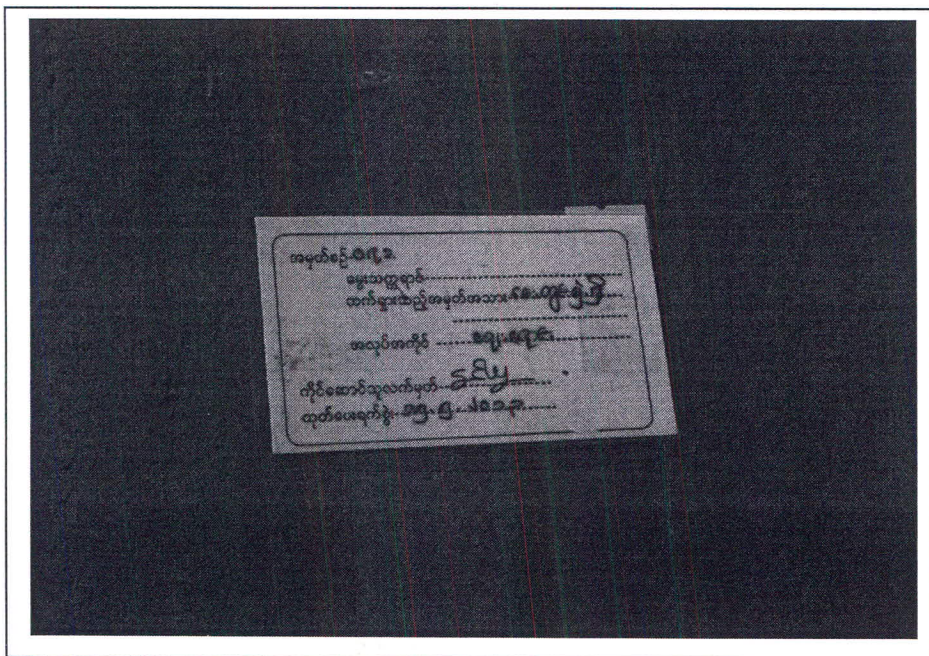
ตัวอย่างบัตรผ่านแดนคนพม่าซึ่งออกให้โดยด่านฝั่งไทย

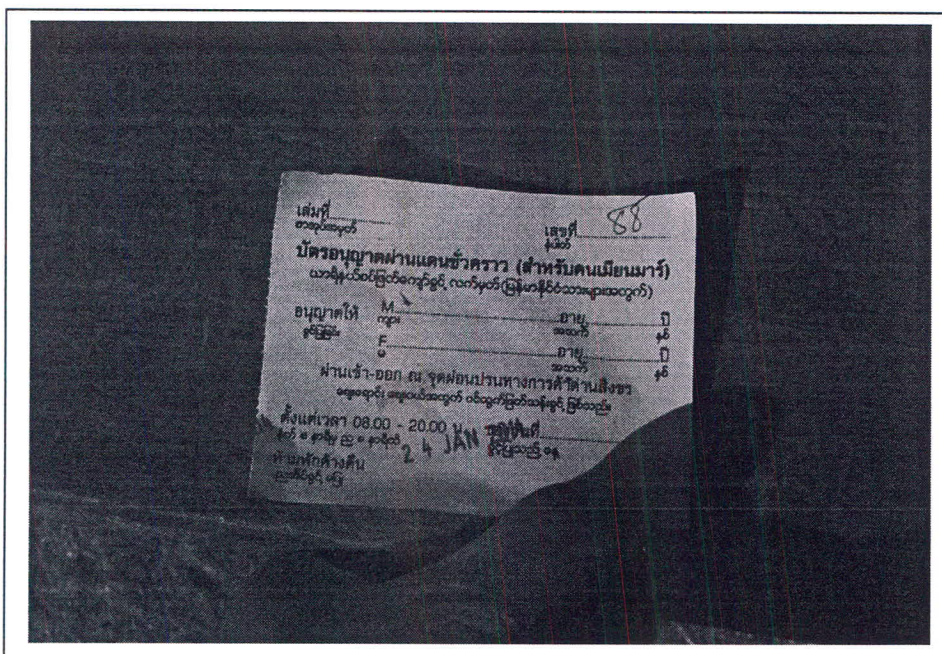
ด้านหลังบัตร

ตัวอย่างบัตรผ่านแดนคนพม่าซึ่งออกให้โดยด่านฝั่งพม่า

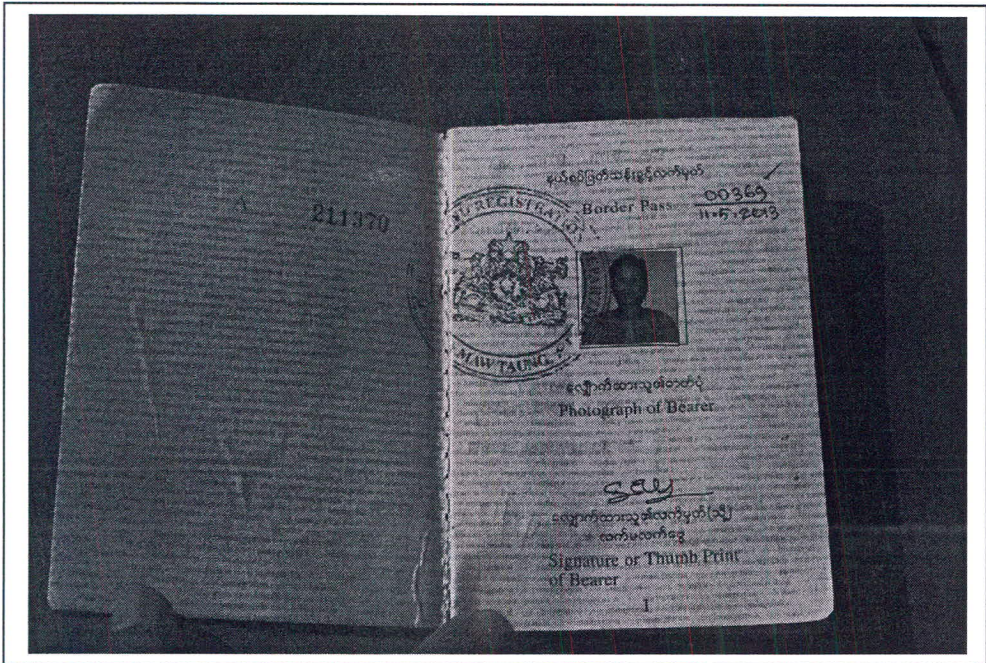
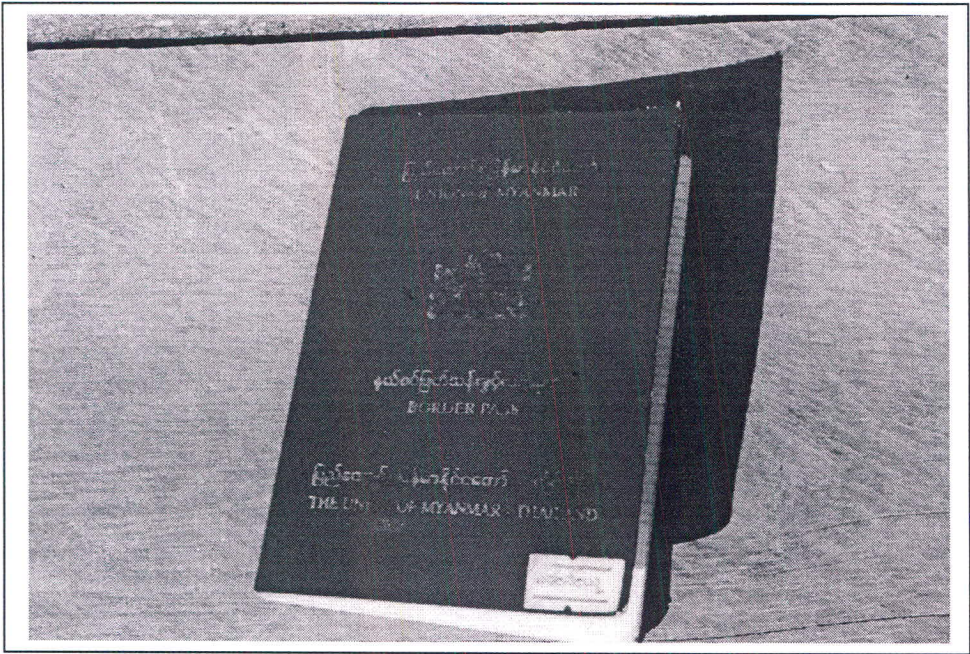

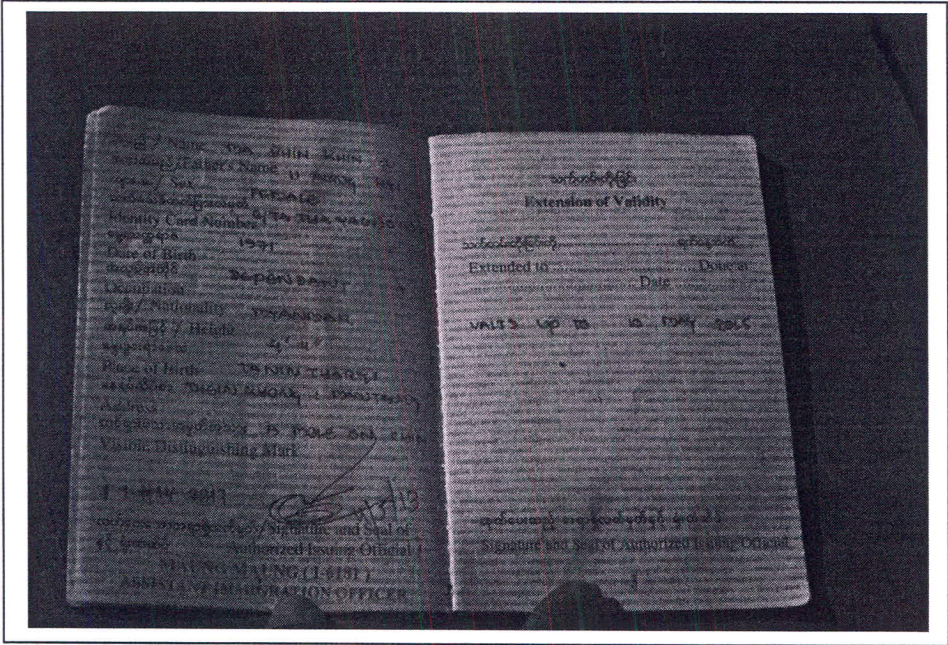
ด้านหลังบัตร

บัตรอนุญาตผ่านแดนรายวัน

Border Pass ของคนพม่า

ตัวอย่างสินค้าจากพม่า

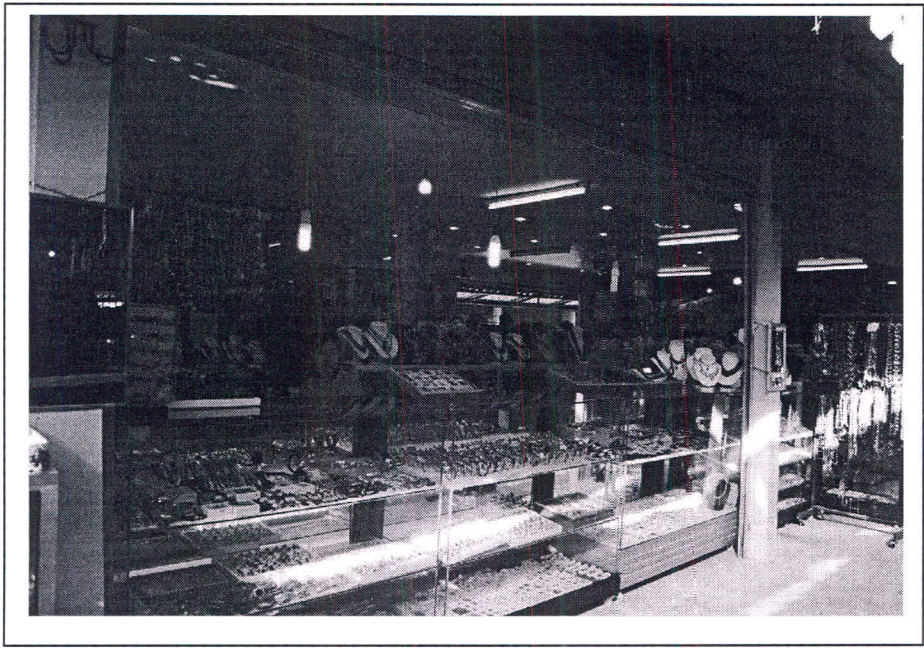

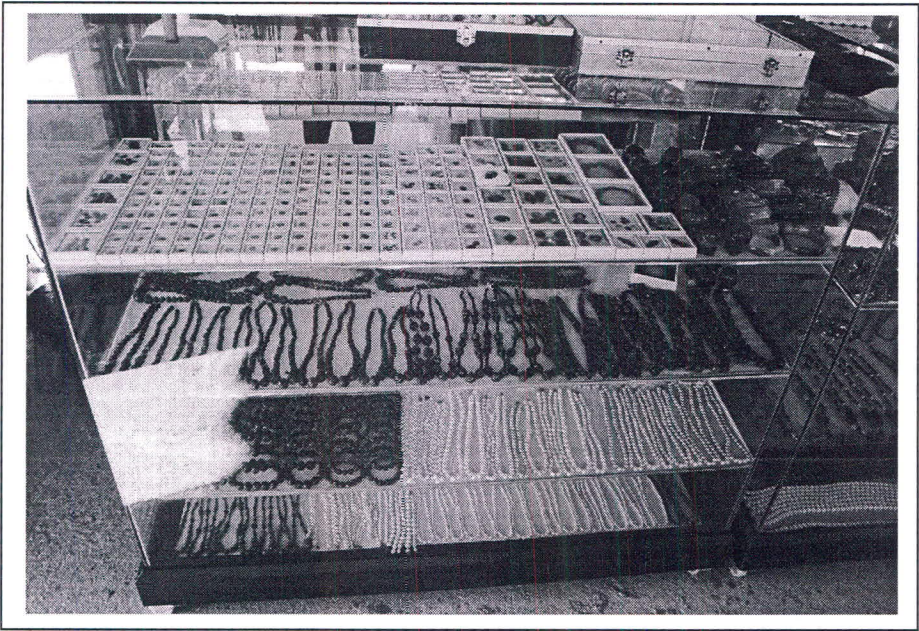

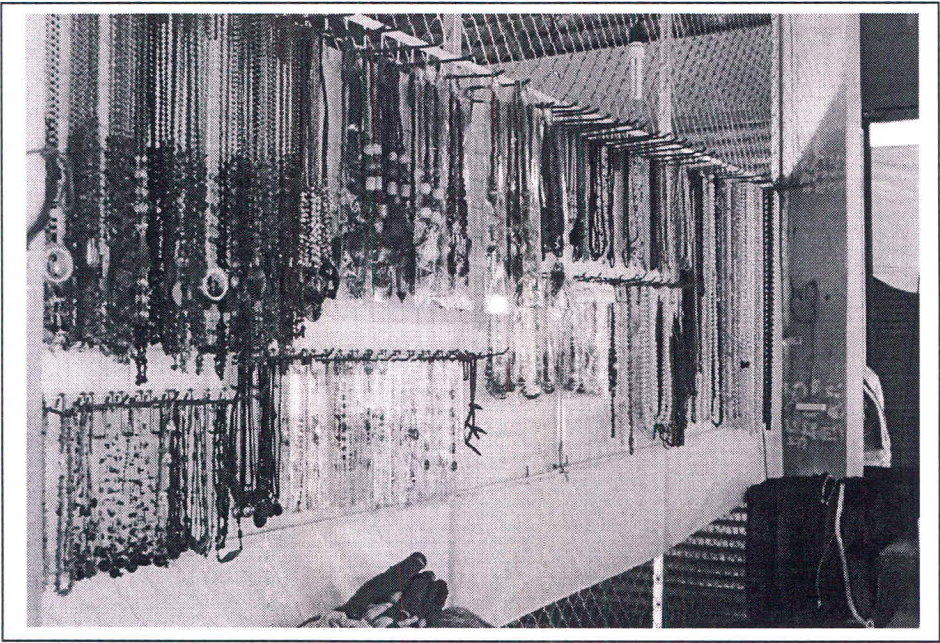
ภาพบรรยากาศภายในตลาด

สินค้าภายในตลาด

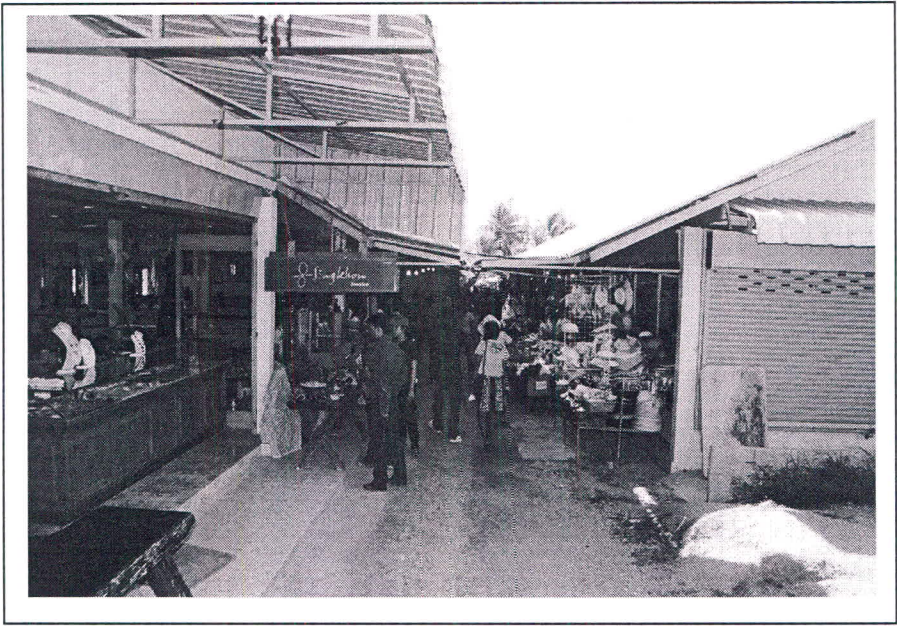

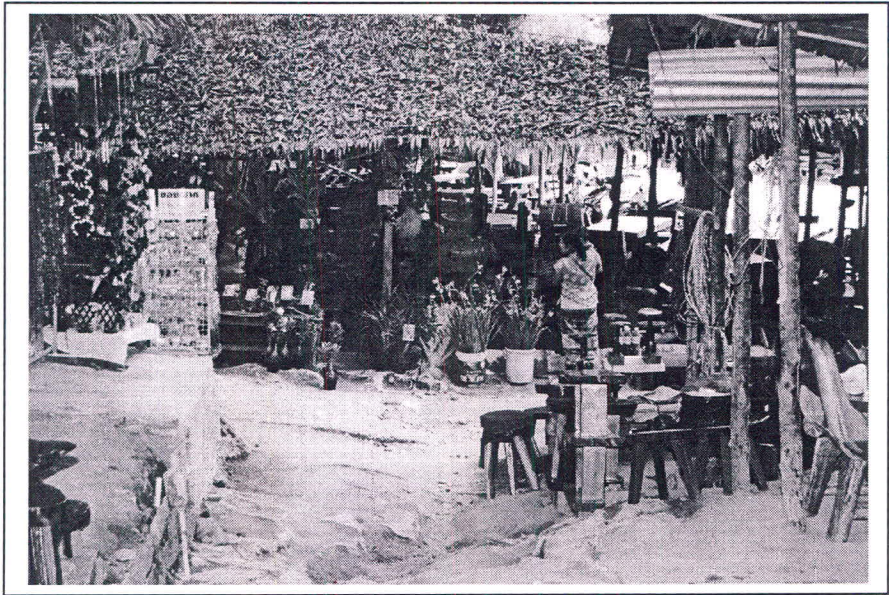

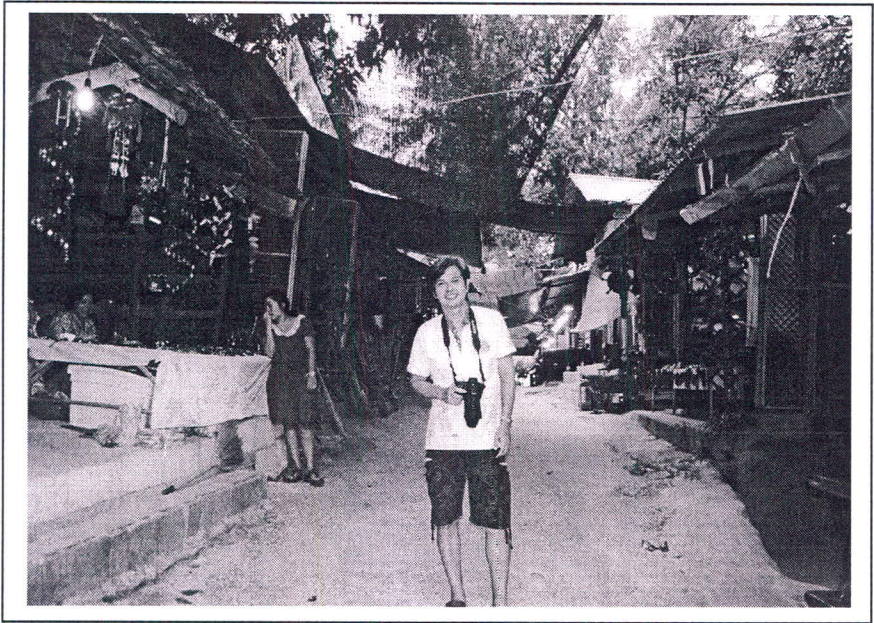
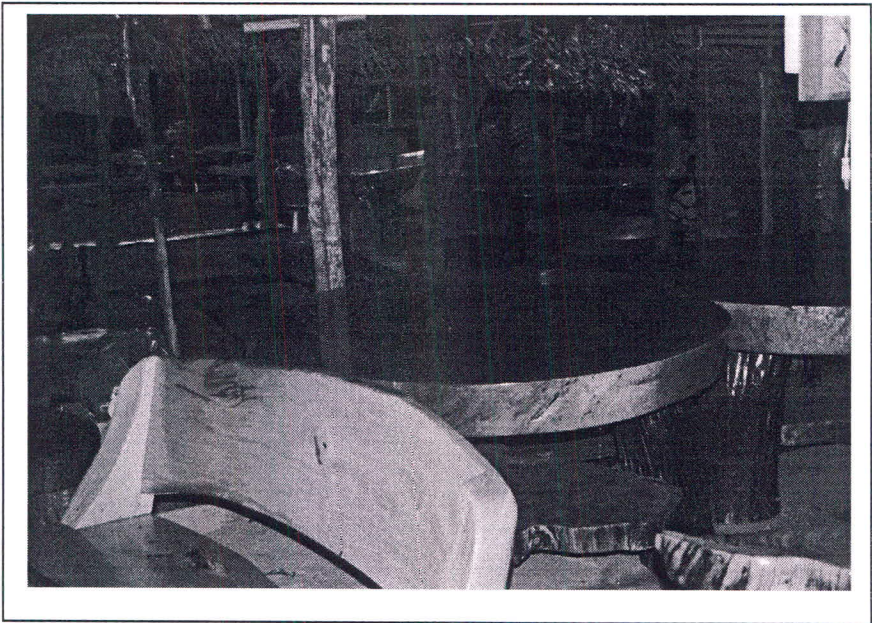

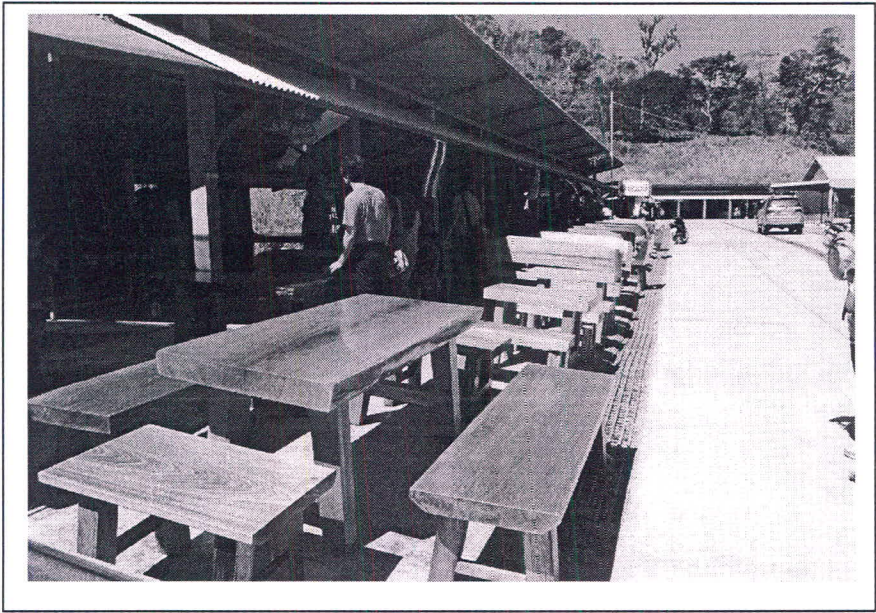
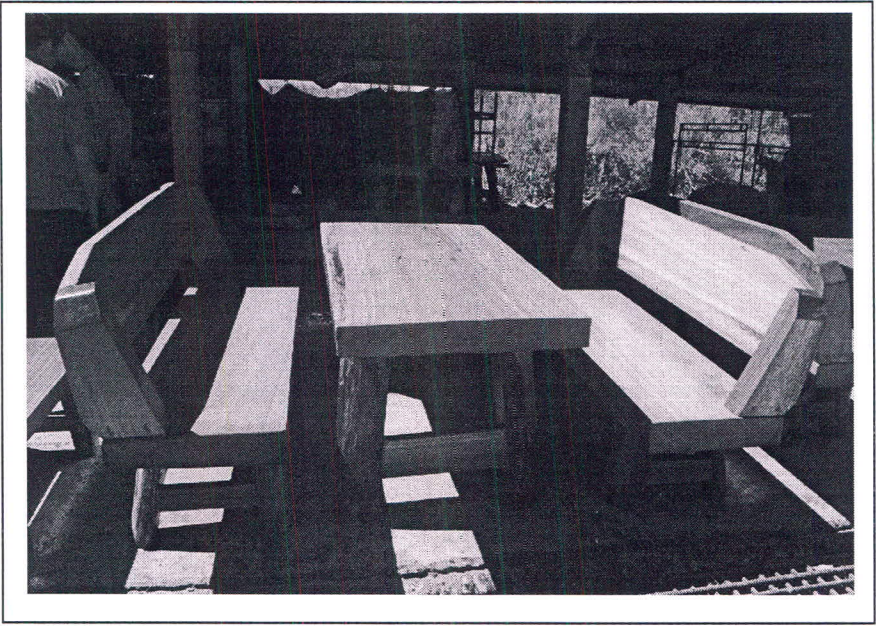

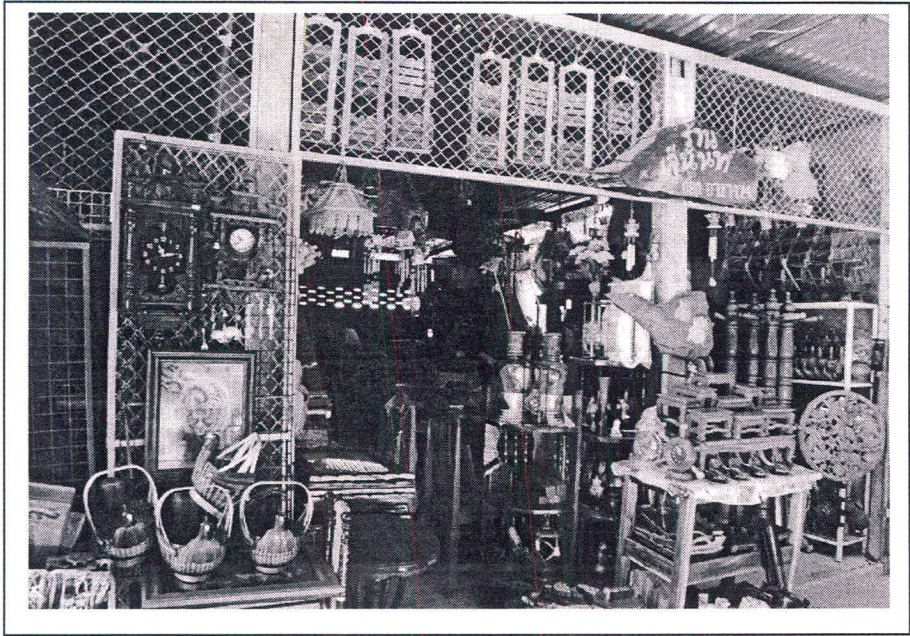

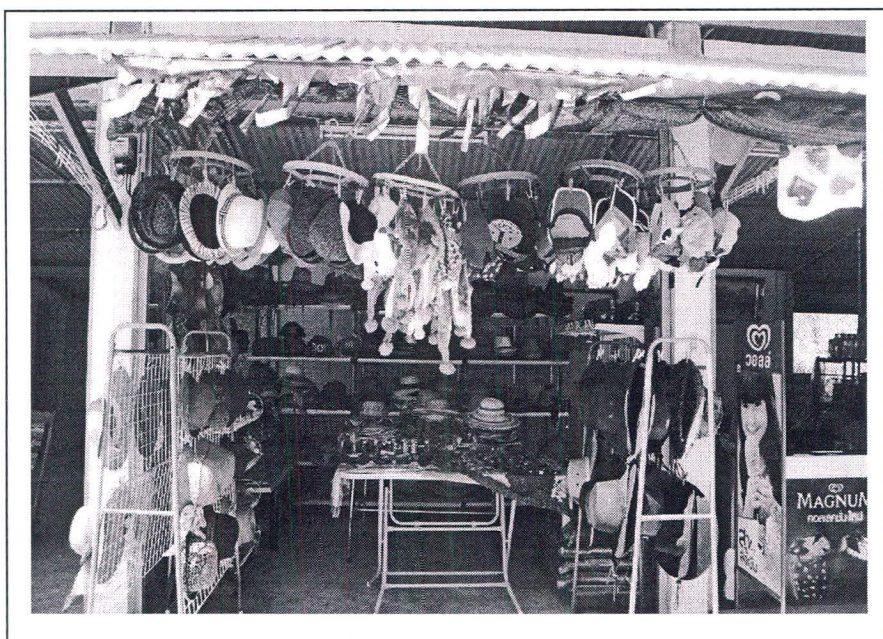

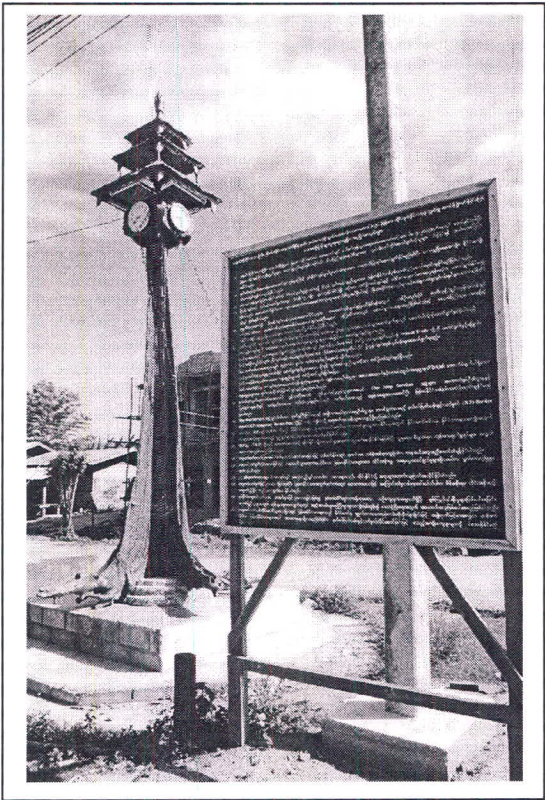
ราคาที่พักแม่ค้าทั้งคนไทยและคนพม่าบอก สามารถต่อราคาลงได้อีก เวลาดู
เดินดูให้ทั่วก่อนแล้วค่อยเลือกซื้อ เพราะสินค้าบางอย่างซื้อในปริมาณมากก็จะถูก เช่น
กล้วยไม้

ส่วนในเดือนเมษายนช่วงวันสงกรานต์ของทุกปีในตลาดนี้จะมียาน เมียนมาร์แฟร์ จะ มีการแสดงแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ไทย-พม่า กิจกรรมวันสงกรานต์ และมีสินค้ามาวางขายเป็นจำนวนมาก รวมทั้งให้คนไทยไปดูวิถีชีวิตของชาวมูตอง การเดินทางใช้บัตรประชาชนไปทำเอกสารผ่านแดนแล้วนั่งรถที่หน้าด่านมีทั้งรถโดยสาร รถตุ๋ ราคาขึ้นอยู่กับรถที่จะไป

ภาพการเดินทางไปหมู่บ้านมูตอง

หอนาฬิกา

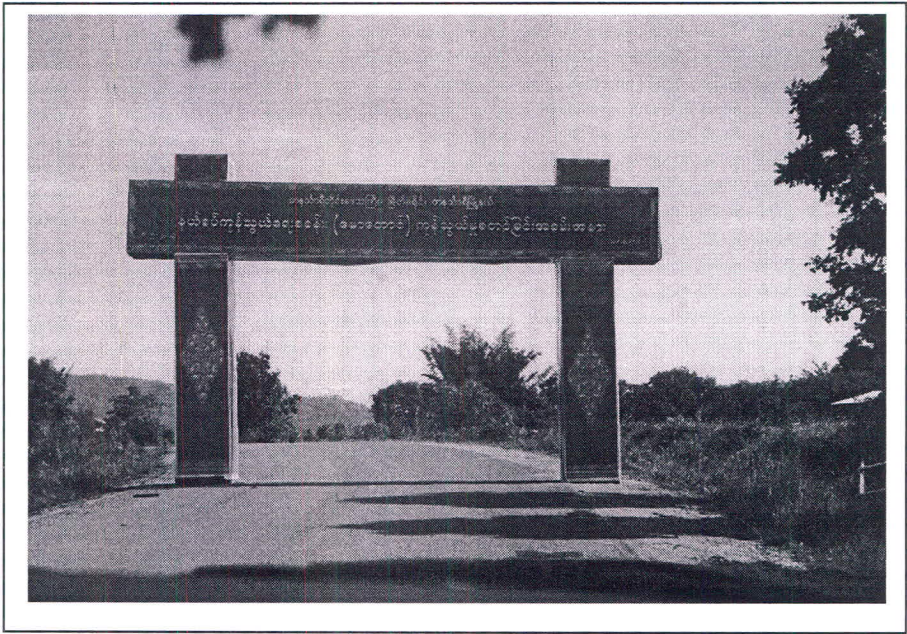

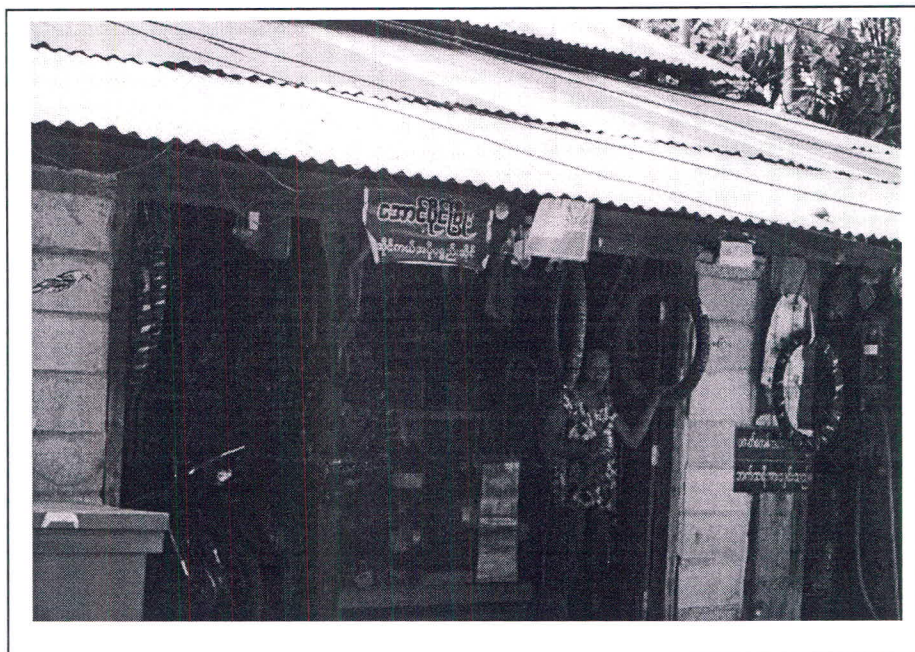
รถประจำทางของพม่าสำหรับเดินทางไปมะริด

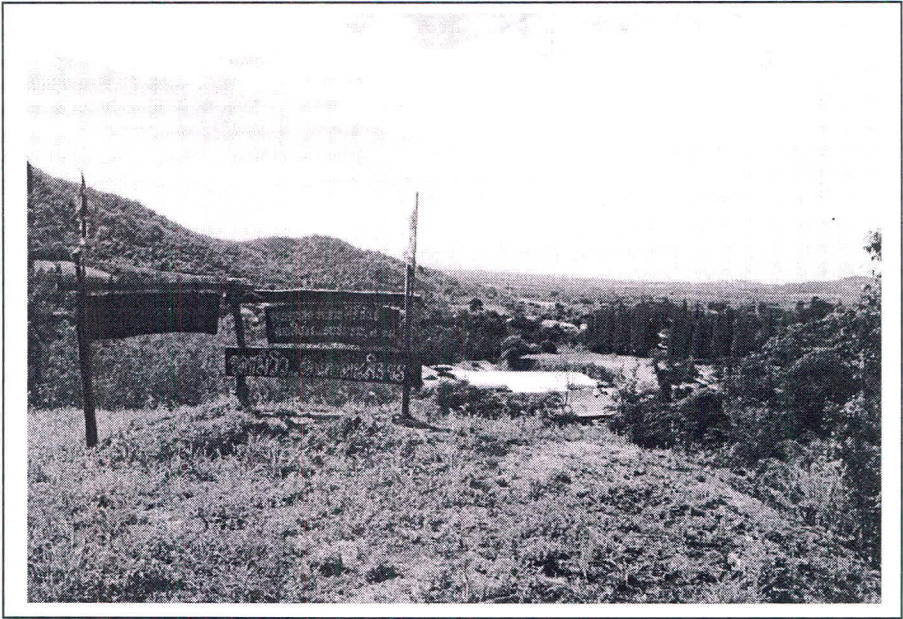

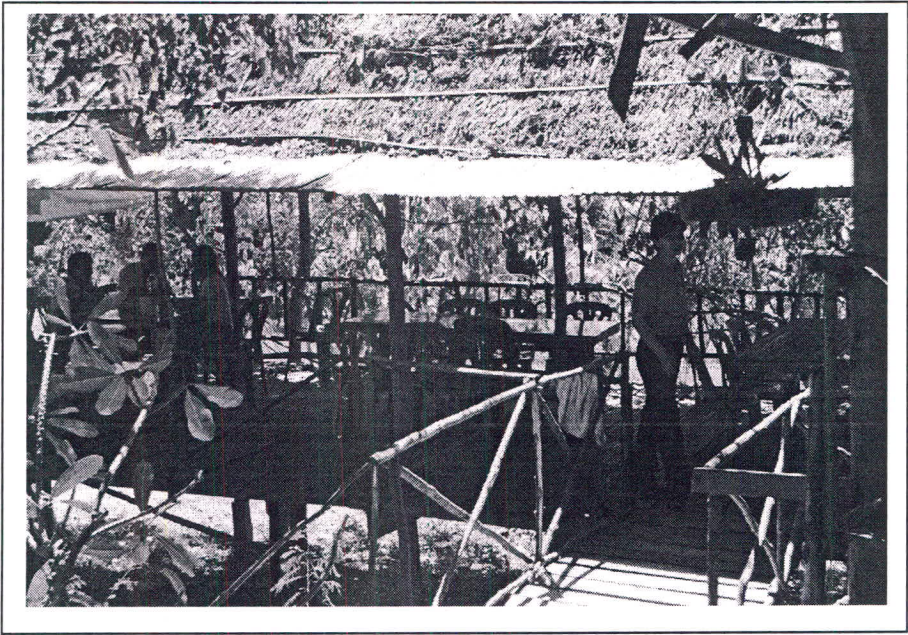
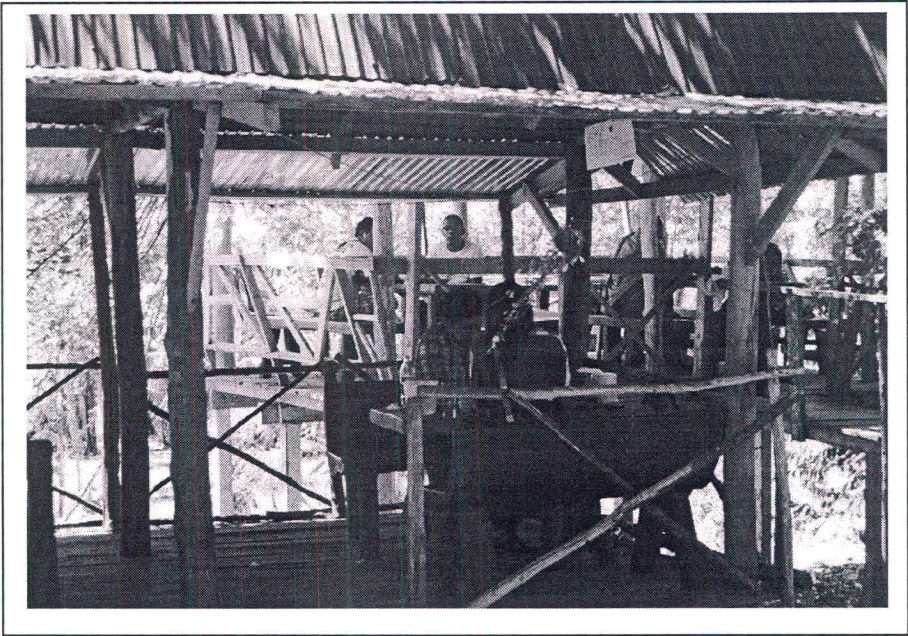

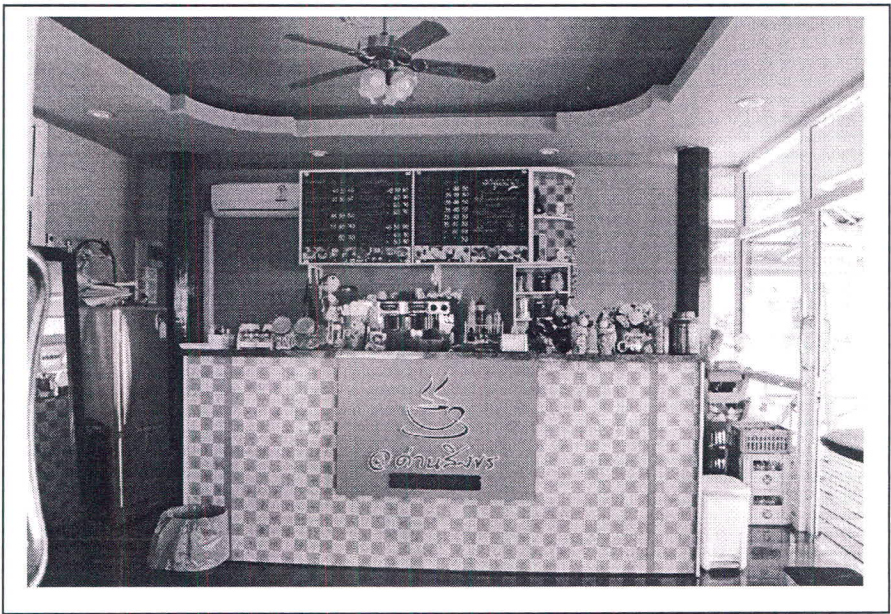
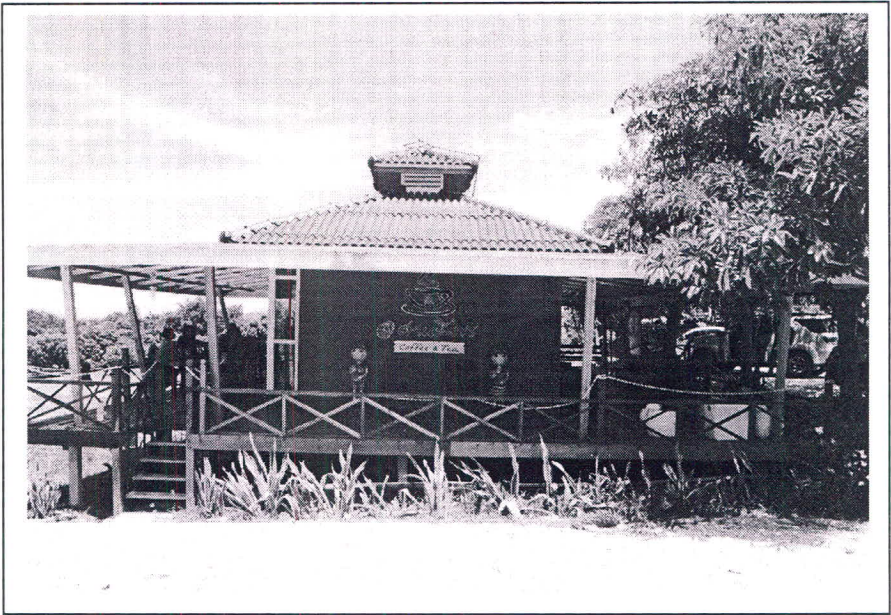

ท่านมองจากจุดชมวิวลงมาจะเห็นวิวด้านล่างที่สวยงาม

เมื่อท่านเที่ยวชมอย่างสำราญใจ แล้วหิวขอแนะนำร้านอาหาร **ครัวผู้ใหญ่ฉะอ้อน** มีอาหารที่อร่อยบรรยากาศดีถูกใจนักเดินทางแน่นอน และยังมีกาแฟไว้คอยบริการด้วย

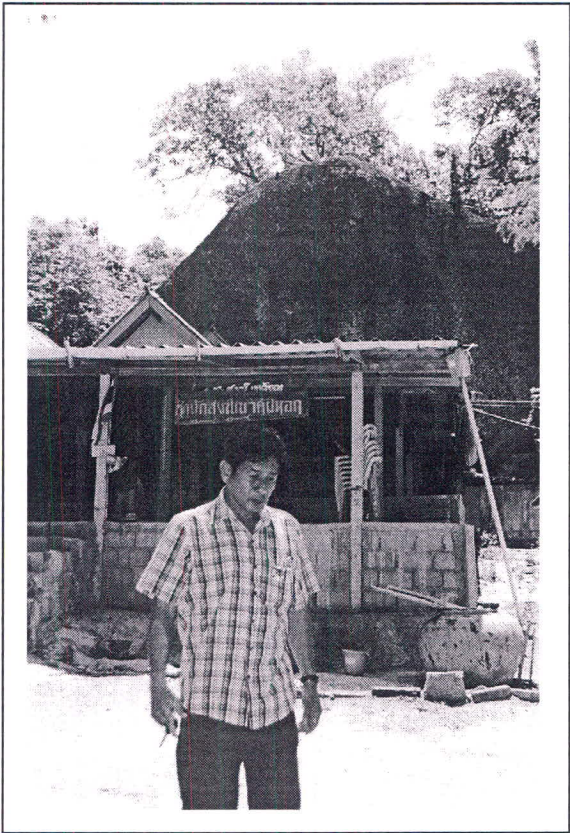

หลังจากรับประทานอาหารจนอิ่มท่านสามารถเดินทางไปชมสถานที่ท่องเที่ยว
ใกล้ๆกับด่านสิงขร

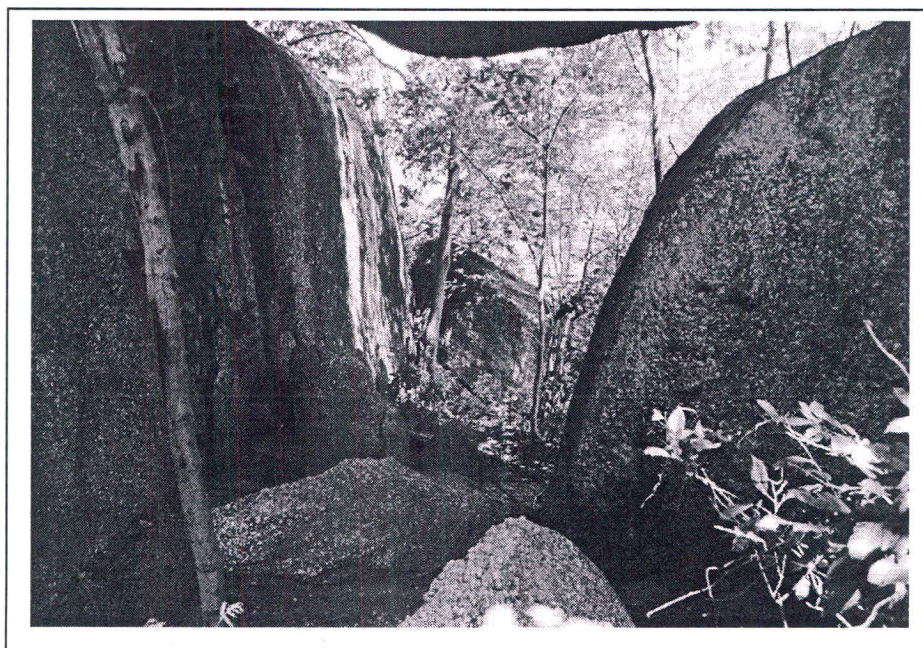
เที่ยวแบบแอดเวนเจอร์
สำนักสงฆ์เขาคันทोक

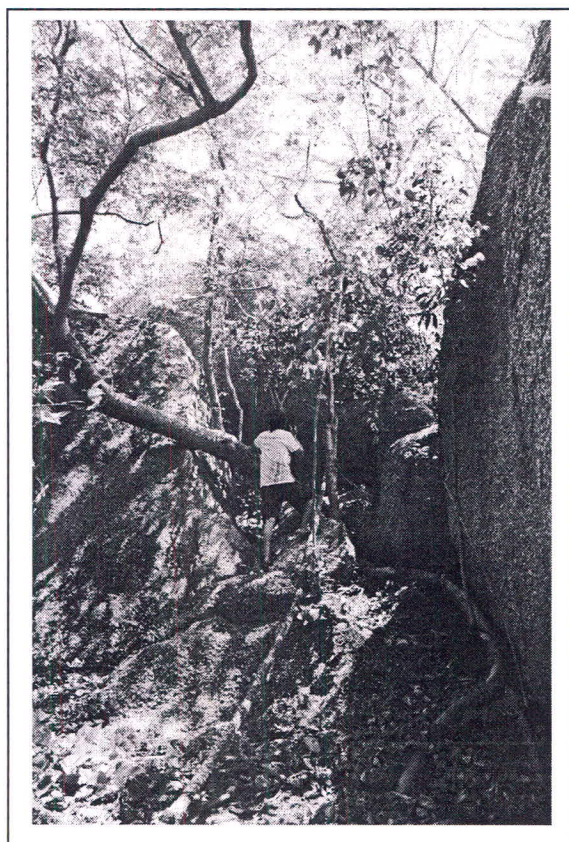

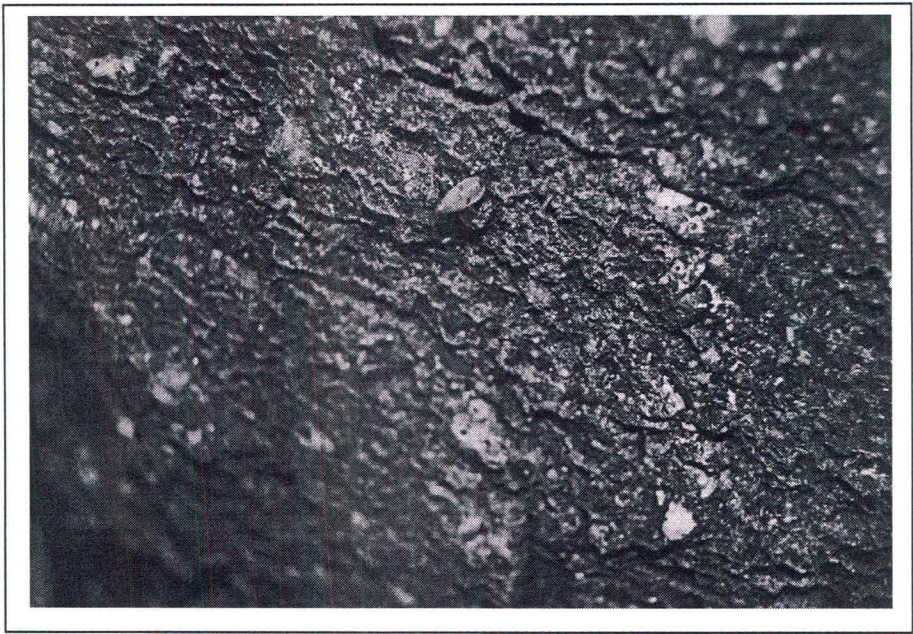
เลยจากครัวผู้ใหญ่ออนขึ้นมาไม่นานนัก

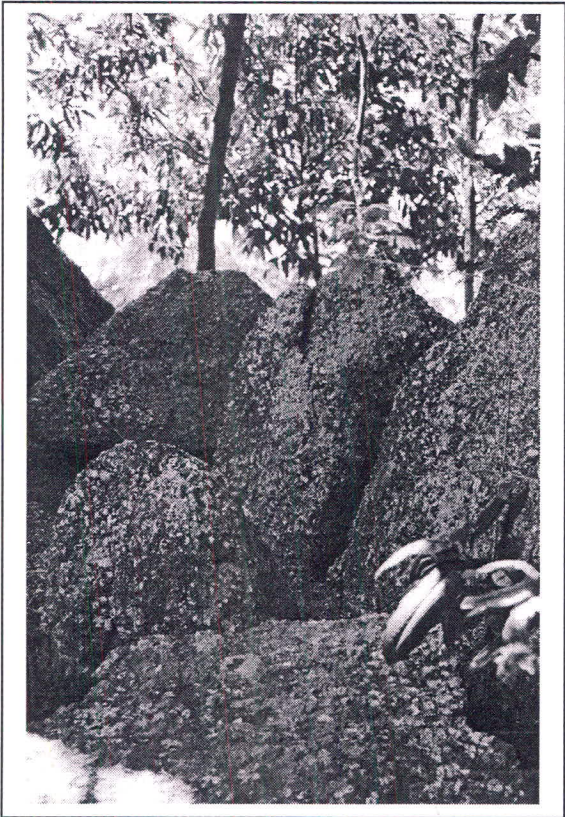
เดินตามทางไปเรื่อยๆ เมื่อเจอเชือกให้จับเชือกแล้วเดินตามเชือกเพื่อความปลอดภัย

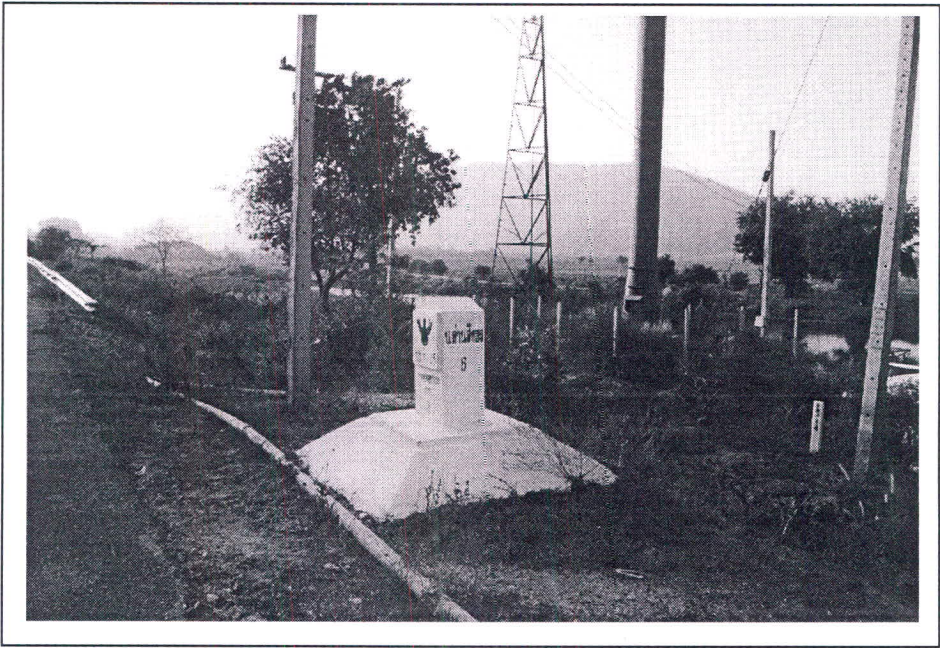
เมื่อถึงด้านบนท่านสามารถเห็นวิวัฒนาการด้านล่างได้อย่างสวยงาม

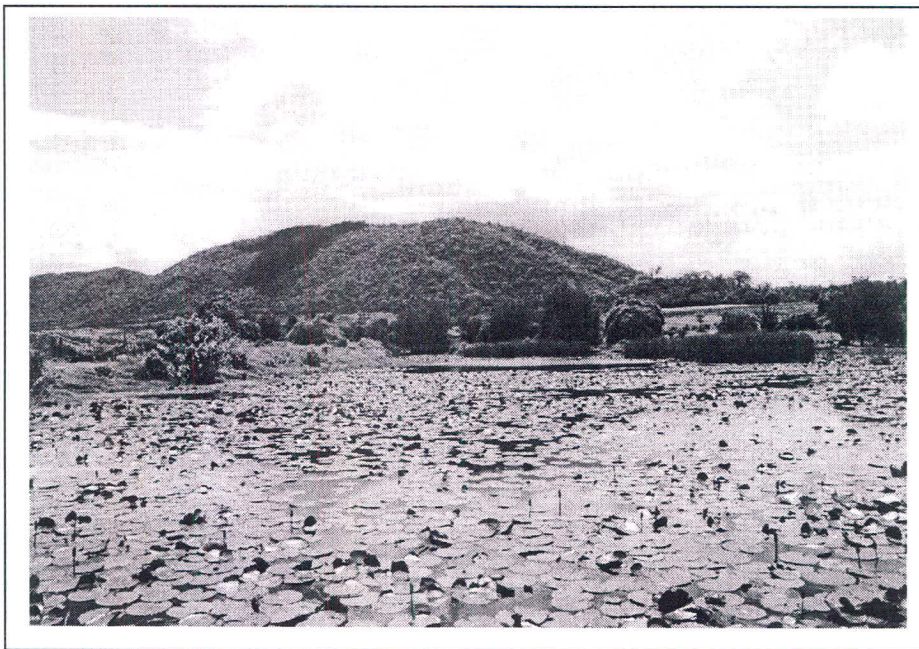

หินบริเวณด้านบนเขา

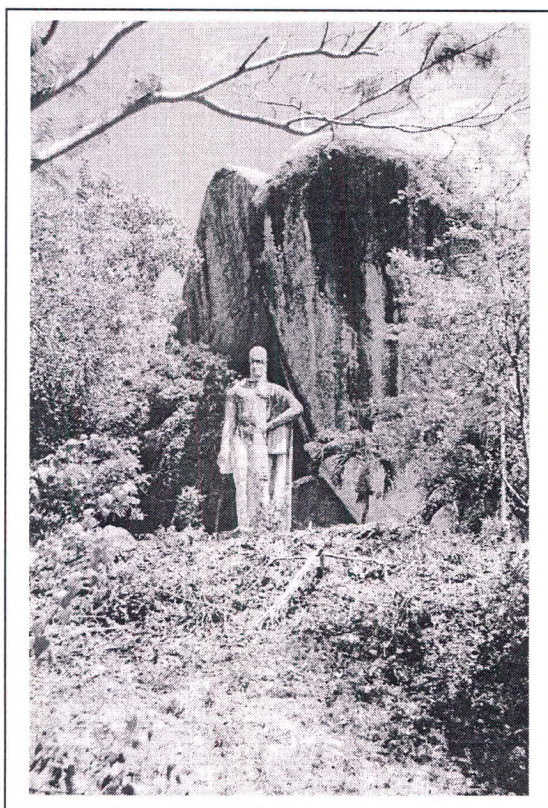

ห่างจากด่านสิงขร 6 กม.

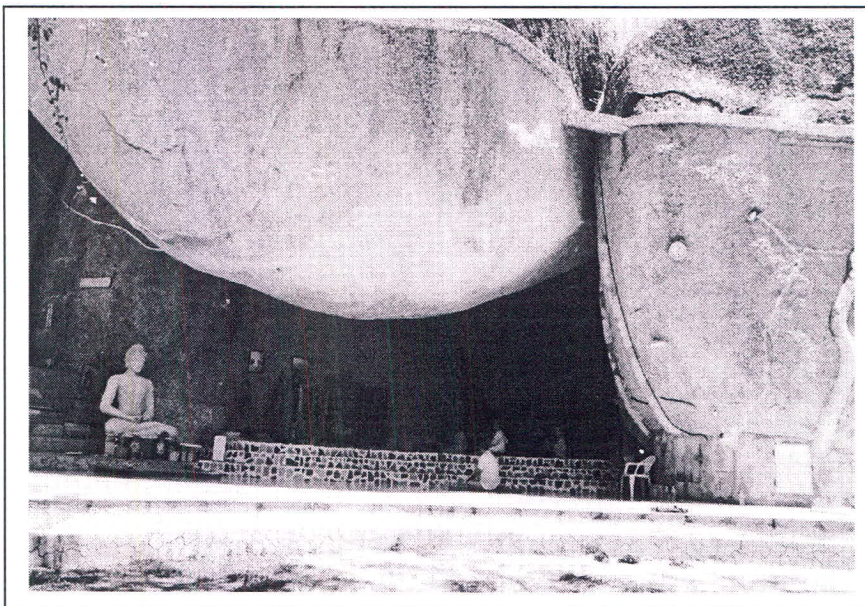

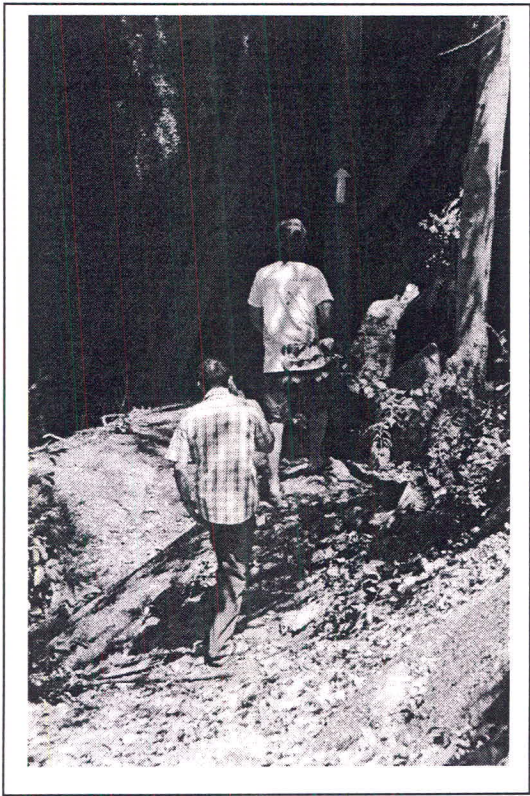
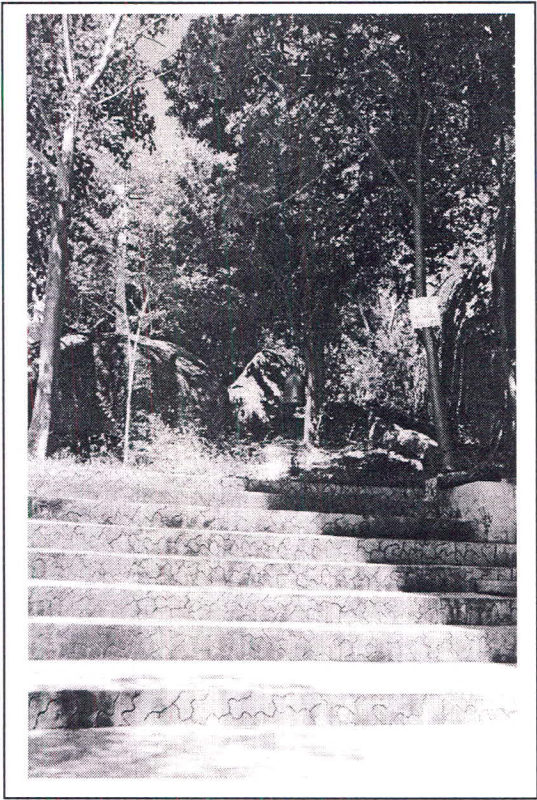
บริเวณทางเข้าวัดมีบึงดอกบัวที่สวยงามมาก

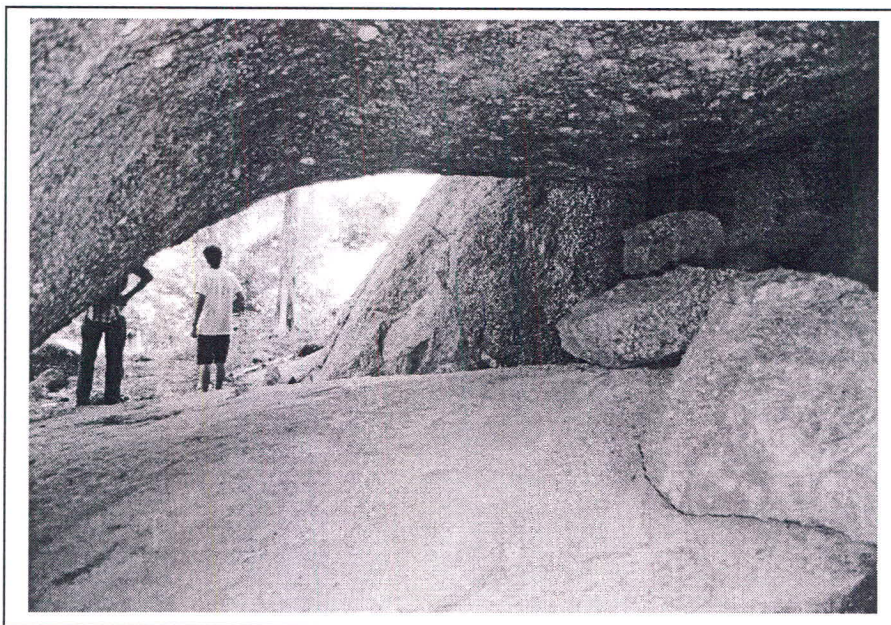
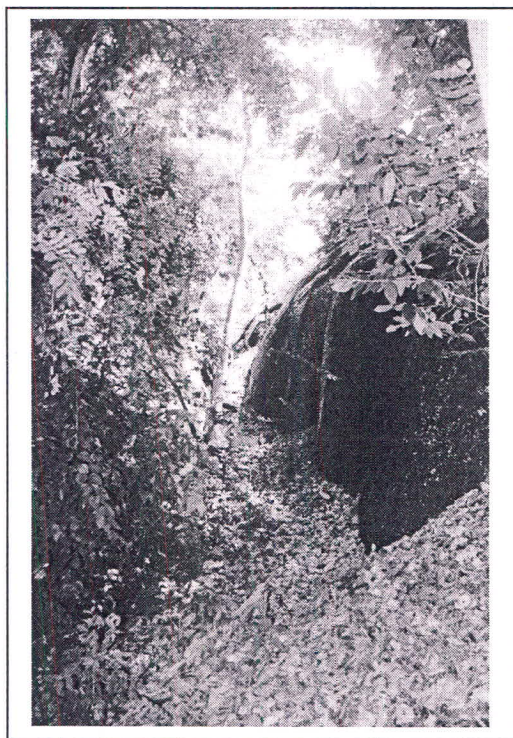

ทางเข้าวัดมีรูปปั้นอยู่หน้าเขา

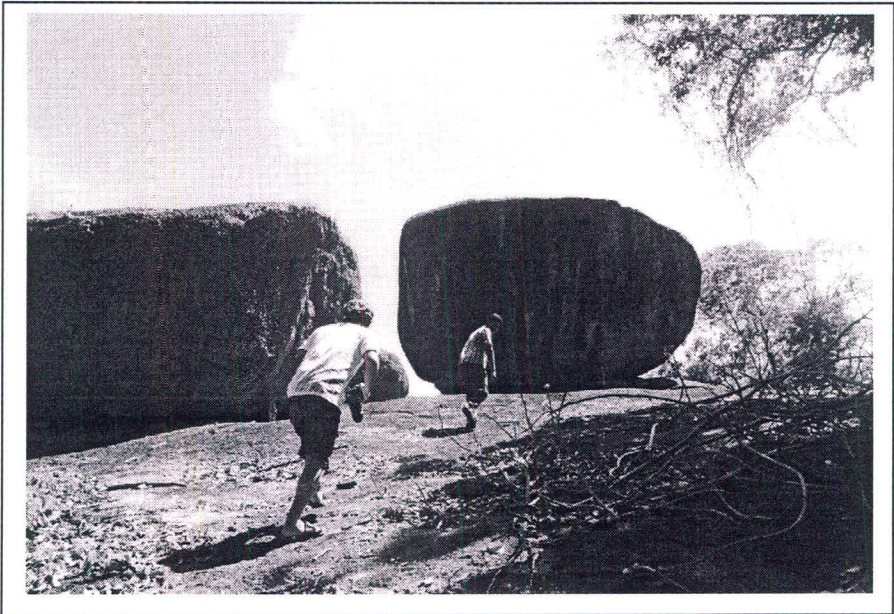
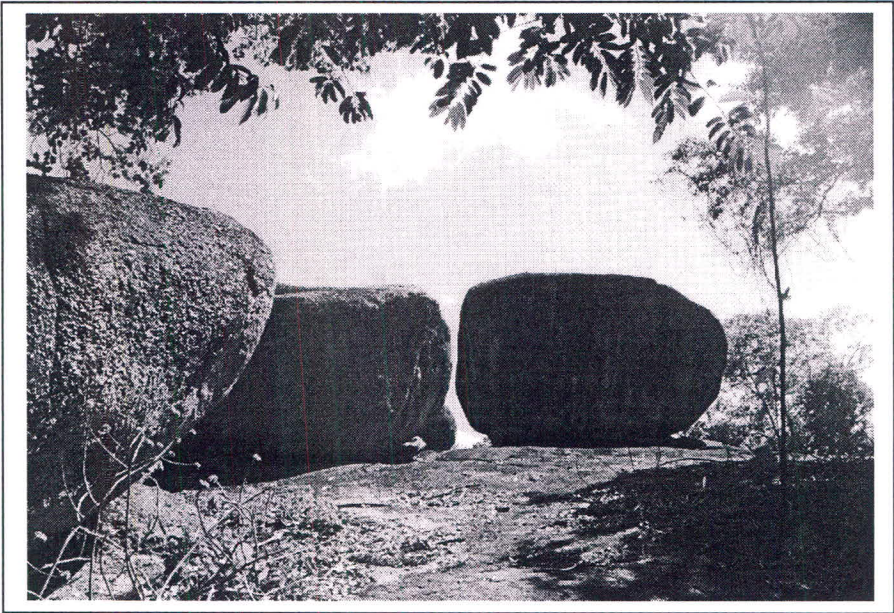

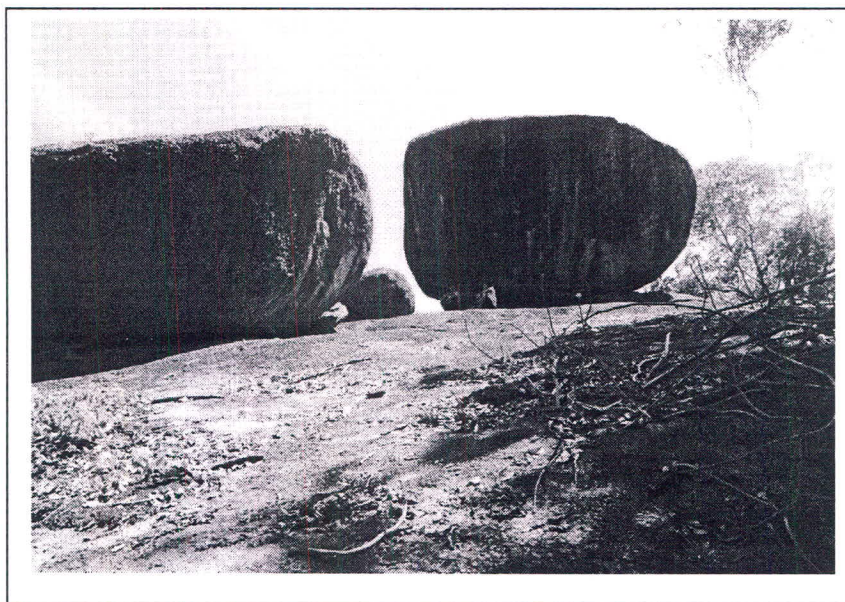
เมื่อท่านเข้ามาในวัดจำมีผู้ถือศีลอยู่ด้านบนวัดท่านกรุณาอย่าส่งเสียงดังแล้วเดินตามทาง
ลูกศรขึ้นไปชมบรรยากาศด้านบนได้เลย ด้านบนจะมีหินที่สวยงามมากมายลักษณะ

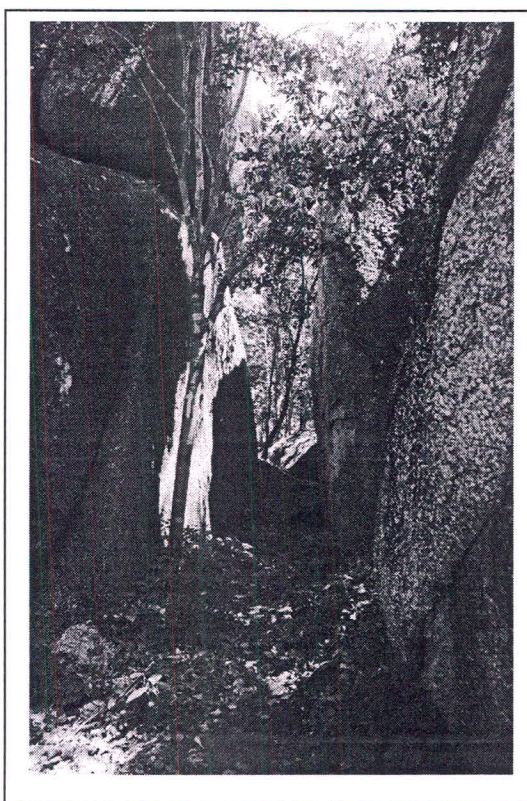
ส่วนนี้เป็นช่องเขา

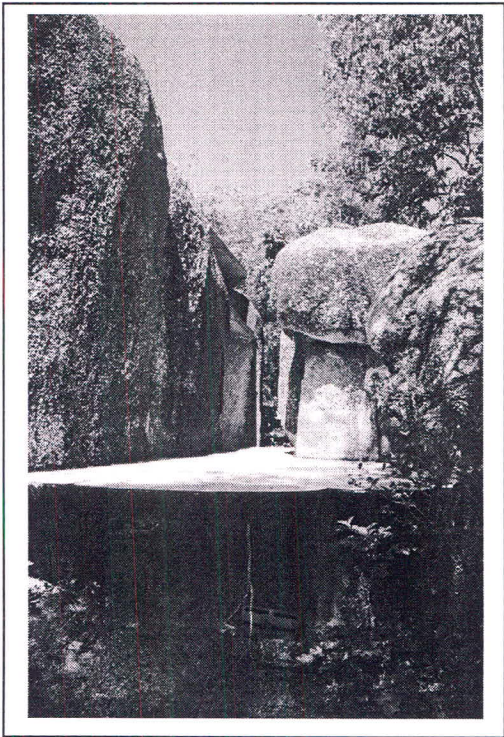

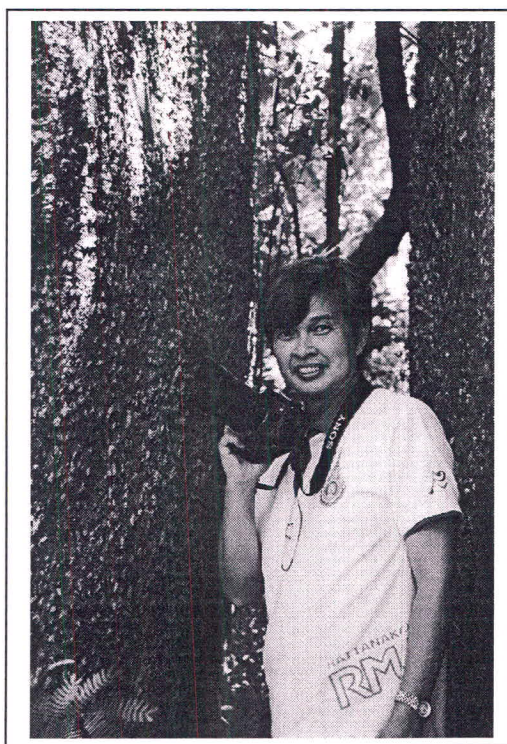
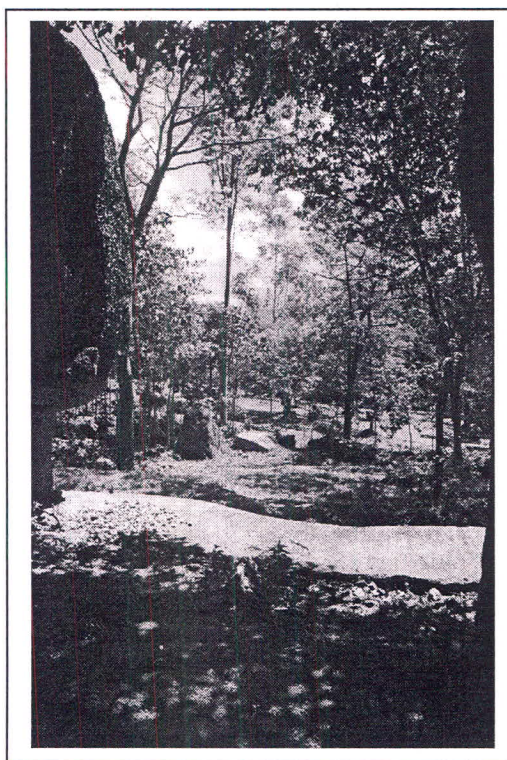

เมื่อยืนอยู่บนหินด้านบนท่านจะเห็นวิวด้านล่าง

จบทริป 1 วันครับ ขอให้ทุกท่านโชคดีกับการเดินทาง

ประกาศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เรื่อง การเปิดจุดผ่อนปรนเพื่อการสัญจรไป-มา และการค้าขายแดนไทย-พม่า
ด้านสิงขร บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตามที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณด้านสิงขร บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เปิดจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าขายแดนไทย-พม่า แต่ให้ระงับไม่ให้คนไทยผ่านเข้า-ออก เป็นการชั่วคราว ตามประกาศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง การเปิดจุดผ่อนปรนและการสัญจรไป-มาของบุคคลและยานพาหนะ บริเวณชายแดนไทย-พม่า ณ ด้านสิงขร อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 ประกาศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง การเปิดจุดผ่อนปรนและการสัญจรไปมาของบุคคลและพาหนะ บริเวณชายแดนไทย-พม่า ณ ด้านสิงขร อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (แก้ไข) เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2541 และมติคณะกรรมการศูนย์สั่งการชายแดนไทย-พม่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครั้งที่ 5/2541 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2542 นั้น

เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่บริเวณช่องทางด้านสิงขร และบริเวณใกล้เคียงได้คลี่คลายกลับสู่สภาวะปกติ และความสัมพันธ์ของหน่วยทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายสหภาพพม่าในระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ประกอบกับมติคณะกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน ครั้งที่ 1/254 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2547 ให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ยกเลิกการระงับการเข้าออกของบุคคล และการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในช่องทางด้านสิงขร และดำเนินการพัฒนาพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมการขอรับกาเปิดจุดผ่านแดนถาวรเส้นทางสายมะริด-ปูตอง ต่อไป

เพื่อให้การสัญจรไปมาของบุคคลและการค้าขายแดนไทย-พม่า ณ บริเวณจุดผ่อนปรนด้านสิงขร อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอประกาศกำหนดพื้นที่และหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ยกเลิกการระงับการเข้า-ออกของบุคคล บริเวณด้านสิงขร บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามมติคณะกรรมการศูนย์สั่งการชายแดนไทย-พม่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครั้งที่ 5/2541 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2542 และยกเลิกประกาศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง การเปิดจุดผ่อนปรนและการสัญจรไป-มา ของบุคคลและยานพาหนะ บริเวณชายแดนไทย-พม่า ณ ด้านสิงขร อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 และประกาศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง การเปิดจุดผ่อนปรนและการสัญจรไปมาของบุคคลและพาหนะ บริเวณชายแดนไทย-พม่า ณ ด้านสิงขร อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (แก้ไข) เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2541

-2-

2. ประกาศในพื้นที่บริเวณตำบลสิงขร บ้านไร่ไครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองฯ จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ เป็นจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าชายแดนไทย-พม่า โดยให้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1 ให้เปิดจุดผ่อนปรนตั้งแต่เวลา 08.00 - 18.00 น. ของทุกวัน

2.2 อนุญาตให้ซื้อสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน และเป็นสินค้าที่ไม่
ขัดข้องตามกฎหมายอื่นใด สินค้าใดมีระเบียบกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย
นั้น

2.3 การนำเข้า ส่งออกและมูลค่าการค้าชายแดนให้ปฏิบัติตามนโยบายของสภาความมั่นคง
แห่งชาติและระเบียบกฎหมายศุลกากร

2.4 อนุญาตให้บุคคลสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาได้ภายในเขตบ้านไร่ไครา ตำบลคลองวาฬ
อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น

2.5 การควบคุมการเข้า-ออกของบุคคลให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของตรวจคนเข้าเมือง
โดยให้จัดทำหลักฐานการเข้า-ออก ซึ่งสามารถตรวจสอบได้

ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเร่งรัดกวดขันการเข้า-ออก ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ
กฎหมาย และข้อกำหนดดังกล่าว รวมทั้งป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย การ
หลบหนีเข้าเมืองและอาชญากรรมอื่นๆ โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ให้ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป คำสั่งหรือประกาศใดที่ขัดแย้งกับ
ประกาศฉบับนี้ให้ยึดถือฉบับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2553

๑๖

(นายวิรัช ทวีวิมลธรรมกุล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอขอบพระคุณผู้ให้ความสะดวกการเดินทางและให้ข้อมูลต่างๆ

ผู้ใหญ่อำนวย สุดกระแสน์ (ผู้ใหญ่เปี้ยก)

กำนันสมศักดิ์ หอยทอง (กำนันเล็ก)

นายกเสนาะ โตทอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองวาฬ และทีมงาน

นายวีระ ศรีวัฒนตระกูล ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และทีมงาน